

Fremsat den 24. marts 2021 af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension

(Udvidelse af bestyrelsens indstillingsret vedrørende tarifgrundlaget m.v.)

§ 1

I lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1110 af 10. oktober 2014, som ændret senest ved § 4 i lov nr. 2202 af 29. december 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 8 c, stk. 1, 2. pkt. og § 9 a, stk. 1, 4. pkt., ændres »den tarif« til: »de tariffer«.

2. I § 8 c, stk. 2, 1. pkt., ændres »den årlige tarif« til: »de årlige tariffer«.

3. I § 8 c, stk. 2, 2. pkt., ændres »tariffen« til: »tarifferne«.

4. I § 8 c, stk. 2, 3. pkt., indsættes efter »jf. § 18«: », medmindre beskæftigelsesministeren efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter en tarif, der alene er garanteret vedrørende levetidsrisikoen, dog maksimalt for en fjerdedel af garantibidraget i stk. 1«.

5. I § 9, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »folkepensionsalder«: », jf. dog § 9 a, stk. 2«.

6. I § 9 a, stk. 1, 5. pkt., ændres »Den indstillede årlige tarif« til: »De indstillede årlige tariffer« og »på grundlag af en markedsværdibaseret optjeningsrente, jf.« ændres til: »i overensstemmelse med«.

7. I § 9 a indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan dog bestemme, at pensioner, der vil give anledning til et kapitaliseret engangsbeløb, jf. § 9, stk. 1, 3. pkt., udbetales ved opnået folkepensionsalder.«

8. I § 14 b, stk. 1, ændres »på 40.000 kr.« til: », der fastsættes af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.« og », at separation mellem ægtefællerne har fundet sted« ændres til: »en separation mellem ægtefællerne.«

9. § 14 b, stk. 5, ophæves.

10. I § 14 e, stk. 1, indsættes i 1. pkt. efter »engangsbeløb«: »for hvert barn under 21 år« og i 2. pkt. ændres »udgør for hvert barn under 21 år 40.000 kr.« til: »fastsættes af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.«.

11. § 14 e, stk. 4, ophæves.

12. I § 16, stk. 2, ændres »For bidragsbetalende medlemmer, som er fyldt 70 år« til: »Fra og med den 1. i måneden 5 år efter, at et bidragsbetalende medlem har nået folkepensionsalderen«.

13. I § 17, stk. 2, 2. pkt., ændres »og renter« til: », renter og omkostninger forbundet med inddrivelse heraf«.

14. I § 17, stk. 3, udgår »med 1½ pct. for hver påbegyndt måned fra kvartalets udløb, jf. stk. 1« og som nyt 2. pkt. indsættes:

»Beskæftigelsesministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætte nærmere regler om rentesatsen i 1. pkt. samt principper for beregning og opkrævning af renten hos arbejdsgiverne.«

15. I § 18, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »opdelingen i garanti- og bonusbidrag m.v.«: »samt opdelingen af garantibidraget i markeds- og rentebidrag«.

16. I § 18, stk. 4, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1 og 2«.

17. § 21, stk. 3, nr. 1 og 2, ophæves, og i stedet indsættes: »1) 13 efter indstilling fra Fagbevægelsens Hovedorganisation.«

Nr. 3 og 4 bliver herefter nr. 2 og 3.

18. I § 23, stk. 1, nr. 4, ændres »Landsorganisationen i Danmark« til: »Fagbevægelsens Hovedorganisation«.

19. I § 23, stk. 1, nr. 6, ændres »Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd« til: »Fagbevægelsens Hovedorganisation«.

20. § 23, stk. 11, 2. pkt., ophæves.

21. I § 30 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætte nærmere regler om efterfølgende reguleringer i indberetninger, herunder frister herfor og om opkrævning og udbetaling af krav i tilknytning hertil.«

Stk. 2-4 bliver herefter til stk. 3-5.

22. I § 30, stk. 4, 1. pkt., der bliver stk. 5, 1. pkt., ændres »Stk. 3« til: »Stk. 4«.

23. I § 36, stk. 1, 1. pkt., ændres »kontoudskrift fra Arbejdsmarkedets Tillægspension vedrørende bidraget« til: »underretning om bidragene i årsopgørelsen eller ved anden meddelelse«.

24. I § 36 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Krav på kapitaliserede engangsbeløb, jf. § 9, stk. 1, forældes 15 år efter, at beløbet er forfaldet til betaling.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2021, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af lovens § 1, nr. 5, 7, 14 og 24.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. *Indledning*
 - 1.1. *Baggrund*
2. *Lovforslagets hovedpunkter*
 - 2.1. *Mulighed for ændring af tarifgrundlag i ATP Livslang Pension*
 - 2.1.1. *Gældende ret*
 - 2.1.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.2. *Ændring i forudsætninger for pensions- og hensættelsesgrundlaget og bonusudbetaling samt afdækningsstrategi*
 - 2.2.1. *Gældende ret*
 - 2.2.1.1. *Rimelighed og betryggende forudsætninger og bonusudbetaling*
 - 2.2.1.2. *Afdækningsstrategi*
 - 2.2.1.3. *Risikostyring*
 - 2.2.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.2.2.1. *Rimelighed og betryggende forudsætninger og bonusudbetaling*
 - 2.2.2.2. *Ændret afdækningsstrategi*
 - 2.2.2.3. *Risikostyring*
 - 2.3. *Straskapitalisering af mindre pensionsbeløb*
 - 2.3.1. *Gældende ret*
 - 2.3.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.4. *Faste beløbsangivelser på dødsfaldsydelser*
 - 2.4.1. *Gældende ret*
 - 2.4.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.5. *Lovteknisk justering i forbindelse med forhøjet folkepensionsalder*
 - 2.5.1. *Gældende ret*
 - 2.5.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.6. *Mulighed for at eftergive de omkostninger, der er forbundet med fogedinddrivelse af fordringer*
 - 2.6.1. *Gældende ret*
 - 2.6.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.7. *Afskaffelse af fast rentebestemmelse ved for sen indbetaling af ATP-bidrag*
 - 2.7.1. *Gældende ret*
 - 2.7.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.8. *Konsekvensrettelse af §§ 21 og 23 som følge af fusion af organisationer (LO og FTF)*
 - 2.8.1. *Gældende ret*
 - 2.8.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.9. *Sletning af forældet bestemmelse om vejledninger*
 - 2.9.1. *Gældende ret*
 - 2.9.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.10. *Fastsættelse af nærmere regler om reguleringer i indberetninger*
 - 2.10.1. *Gældende ret*
 - 2.10.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.11. *Teknisk ændring af kommunikationsform*
 - 2.11.1. *Gældende ret*
 - 2.11.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
3. *De økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige*
4. *De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.*
5. *De administrative konsekvenser for borgerne*
6. *Klima- og miljømæssige konsekvenser*
7. *Forholdet til EU-retten*
8. *Hørte myndigheder og organisationer m.v.*
9. *Sammenfattende skema*

1. Indledning

Lovforslagets overordnede formål er at forbedre mulighederne for, at ATP kan skabe de bedst mulige realværdisikrede pensioner til medlemmerne, og at det sker med behørigt hensyn til ATP's rolle om at levere økonomisk grundtryghed i form af garanterede, livslange pensioner til ATP's medlemmer i tillæg til folkepensionen.

Efter indstilling fra bestyrelsen i ATP fremsættes forslag om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension med henblik på at tilpasse ATP's forretningsmodel til en længere periode med forventede lave renter og afkast.

ATP's bestyrelse ønsker at skabe grundlag for højere realværdisikrede pensioner til medlemmerne og har derfor ønsket to tilpasninger af ATP's nuværende forretningsmodel – dels en ændret afdækningsstrategi som vedrører de opsparede midler, dels en tilpasning af pensionsproduktet vedrørende fremtidige bidragsindbetalinger, kaldet livrente med markedseksposering. Lovforslaget indeholder som følge heraf dels en justering af håndteringen af fremtidige bidragsindbetalinger i ATP Livslang Pension med det formål at øge den forventede samlede pensionsudbetaling, særligt for de yngre medlemmer, dels en ændret afdækningsstrategi.

Forslaget forventes at øge det investeringsmæssige råderum og give mulighed for en større samlet ATP Livslang Pension, samtidig med at ATP fortsat kan levere økonomisk tryghed for ATP's ca. 5,3 mio. medlemmer. Et øget investeringsmæssigt råderum skal anvendes til at investere i aktiver med en højere risiko, hvilket er nødvendigt for at opnå et forventeligt højere afkast med det mål at forhøje og realværdisikre pensionerne.

I tillæg til ovennævnte justeringer tydeliggøres der med lovforslaget muligheden for, at ATP's bestyrelse kan beslutte at afvige fra, at bonus udbetales til alle medlemmer og i visse situationer beslutte at udbetale bonus alene til pensionisterne. Herved gives ATP's bestyrelse bedre mulighed for at tilstræbe en sikring af pensionernes realværdi for pensionisterne i perioder, hvor det ikke er muligt at udlodde generel bonus til alle medlemmer.

Det er ATP's forventning, at lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension med de foreslåede ændringer kan understøtte, at ATP's medlemmer får en øget og realværdisikret samlet ATP Livslang Pension, som bedre end i dag er tilpasset de nuværende og forventede økonomiske forhold, således at ATP Livslang Pension også i fremtiden udgør et relevant bidrag til medlemmernes økonomiske grundtryghed.

De i lovforslaget foreslåede ændringer til ATP Livslang Pension vil i forhold til en række medlemmer indebære variation i den løbende udvikling i den forventede størrelse af medlemmets pension, for den del der vedrører markedsbidraget. Lovforslagets ændringer samt udviklingen i pensionerne vil blive formidlet via medlemsinformation i lighed

med den information, som medlemmerne modtager fra ATP i dag. ATP informerer i dag medlemmerne om generelle forhold omkring ATP Livslang Pension og udviklingen i investeringer, bonustildeling m.v. gennem årsrapporter, regnskabsmeddelelser, hjemmesiden, bonusmeddelelse, nyheder, og nyhedsbreve og lignende. Det enkelte medlem kan desuden følge udviklingen i medlemmets forventede pension fra ATP gennem prognoseberegninger i Pensionsinfo.

Beskæftigelsesministeren lægger vægt på, at et øget investeringsmæssigt råderum for ATP også vil skabe større mulighed for, at ATP kan fortsætte med at foretage ansvarlige investeringer i aktiver, som fremmer den grønne omstilling eller understøtter samfundsudviklingen bredere.

Lovforslaget har endvidere til formål at ændre nogle af bestemmelserne i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, så den bliver gjort tidssvarende. Disse ændringer i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension vedrører flere forhold, som er indstillet af ATP's bestyrelse. Loven ændres bl.a. for at bevare den tiltænkte retstilstand. Det kan fx være at sikre, at udbetalinger følger den til enhver til gældende folkepensionsalder eller konsekvensrette bestemmelser for så vidt angår begivenheder som fusionen mellem LO og FTF. Derudover forekommer det med jævne mellemrum, at visse bestemmelser i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension med tiden bliver overflødige og således bør ophæves.

1.1. Baggrund

ATP Livslang Pension udgør i det samlede danske pensionssystem en særegen institution, som hører til i pensionssystemets søjle 1. ATP udgør en relevant del af trygheden i pensionssystemets søjle 1, der omfatter folkepensionen og andre lovfastsatte pensionsordninger. ATP er en kollektiv pensionsordning, som spiller en særlig vigtig rolle som en del af grundtrygheden, særligt for de mange pensionister, der ikke har andet end folkepension og ATP. De lovgivningsmæssige rammer for ATP's pensionsordning adskiller sig som følge heraf også i nogen grad fra de lovgivningsmæssige rammer for pensionsordninger i pensionssystemets øvrige to søjler, og lovforslagets justeringer af ATP Livslang Pension vil derfor ikke umiddelbart kunne gælde for pensionsordninger i pensionssystemets søjle 2 (kollektive arbejdsmarkeds-pensioner m.v.) og søjle 3 (individuel pensionsopsparring m.v.). ATP's rammer er således fastsat i sit eget lovgrundlag, og ATP er alene underlagt dansk regulering.

ATP's nuværende forretningsmodel, som definerer, hvordan ATP håndterer og forvalter medlemmernes indbetalinger, har historisk leveret gode resultater med udgangspunkt i afdækningen af garantiernes renterisiko. Over tid har forretningsmodellen bl.a. sikret en forudsigelig pension, finansieret medlemmernes stigende levetider og delvist realværdisikret pensionsrettighederne.

Siden år 2008, hvor Folketinget vedtog den seneste større ændring af ATP's pensionsprodukt, er der sket et fald i den 30-årige rente fra over 5 pct. til tæt på 0 pct. i dag. En lav rente i nogle få år er ikke i sig selv problematisk. Perioder med lave renter kan over tid blive efterfulgt af perioder med højere renter, og det er den gennemsnitlige rente under hele opsparingsforløbet, som vil afspejle størrelsen på medlemmernes samlede pension. Anderledes forholder det sig imidlertid, hvis renterne forbliver lave gennem en længere periode, og der ikke er udsigt til, at de vil stige igen. Dette udfordrer ATP's forretningsmodel i to henseender.

For det første er den aktuelle markedsrente, sådan som ATP ordningen fungerer i dag, afgørende for den pensionsrettighed, som et medlem erhverver ved indbetaling. Når renterne er lave, betyder det, at medlemmernes pensionsrettighed afspejler det lave renteniveau i den periode, som garantien gælder for. Dette vil i et marked som det nuværende betyde, at der er udsigt til lavere pensionsrettigheder for hver fremtidig indbetalt krone sammenlignet med en periode med et højere renteniveau.

For det andet har de lave renter kombineret med en generel stigning i levealderen medført, at det er blevet dyrere at realværdisikre de garanterede pensionsrettigheder. ATP's realværdisikring af medlemmernes pensionsrettigheder sker gennem det afkast, som genereres fra bonuspotentialer via investering i en diversificeret investeringsportefølje. Da de lave renter også har en afsmittende effekt på aktiver med et forventet højere afkast og risiko end rentebaserede investeringer, forventes disse aktiver derfor fremadrettet at opnå et lavere afkast, end det har været tilfældet historisk. Dette medfører, at det er vanskeligere for ATP at leve op til målet om realværdisikring af de garanterede pensionsrettigheder gennem det afkast, som genereres fra bonuspotentialer.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Mulighed for ændring af tarifgrundlaget i ATP Livslang Pension

2.1.1. Gældende ret

Ved ATP's nuværende produkt, ATP Livslang Pension, erhverver medlemmerne garanterede livslange pensionsrettigheder som følge af indbetaling af et lovpligtigt bidrag. Pensionsproduktet ATP Livslang Pension afspejler rammerne, der følger af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. ATP's lovgivningsmæssige rammer i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension giver ATP nogle særlige rammer for håndteringen af pensionsproduktet ATP Livslang Pension, der adskiller sig fra de rammer og den regulering, der gælder for andre pensionsordninger i pensionssystemets søjle 2 (kollektive arbejdsmarkedspensioner m.v.) og søjle 3 (individuel pensionsopsparing m.v.).

I ATP Livslang Pension optjenes pensionsrettigheden fra medlemmernes lovpligtige bidrag. Ved indbetaling fratrækkes bidraget et beløb til finansiering af dødsfaldsydelser

og arbejdsmarkedsbidrag, hvorefter det resterende bidrag opdeles i et garantibidrag og et bonusbidrag. Garantibidraget udgør en fast, høj andel af medlemmernes løbende bidrag og resulterer umiddelbart i optjening af garanteret livsvarig pension, mens bonusbidraget overføres til bonuspotentialer. Bonusbidragets andel af medlemmets indbetalte bidrag er ens for alle. Medlemmerne erhverver pensionsret af garantibidraget i overensstemmelse med en tarif, der årligt fastsættes af beskæftigelsesministeren efter indstilling fra ATP's bestyrelse. Efter den gældende § 8 c, stk. 3, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension er det beskæftigelsesministeren, der fastsætter et maksimalt niveau for den andel af det samlede bidrag (efter arbejdsmarkedsbidrag og finansiering af dødsfaldsydelser), som garantibidraget kan udgøre, jf. bekendtgørelse nr. 141 af 28. februar 2008 om fastsættelse af maksimalt garantibidrag og tarif i Arbejdsmarkedets Tillægspension. Dette skal ske efter indstilling fra ATP's bestyrelse og efter forhandling med Finanstilsynet. Det maksimale garantibidrag skal fastlægges på et niveau, der sikrer, at ATP til enhver tid kan leve op til sine forpligtelser.

Inden for rammerne af det maksimale garantibidrag er det beskæftigelsesministeren, der årligt i en tarifbekendtgørelse fastsætter det årlige faktisk anvendte garantibidrag efter indstilling fra ATP's bestyrelse, jf. senest bekendtgørelse nr. 1400 af 13. december 2019 om garantibidrag, tarif og kapitaliseringsgrænse i 2020 i Arbejdsmarkedets Tillægspension. Det er således ATP's bestyrelse, som har bemyndigelsen til at indstille størrelsen af det årlige faktisk anvendte garantibidrag og dermed også indstille den årlige fordeling mellem garantibidrag og bonusbidrag. Indstillingsretten skal sikre, at ATP har mulighed for at føre en mere fleksibel investeringspolitik, hvis bestyrelsen i perioder finder det hensigtsmæssigt. Dette har været udgangspunktet siden lovændringen i år 2008, idet det fremgik af lovforslaget hertil, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. samling), A, L 40 som fremsat, side 1766, at: "det faktisk anvendte garantibidrag tænkes som udgangspunkt ikke ændret hvert år, men vil blandt andet afhænge af den investeringsmæssige udvikling. Muligheden for at foretage ændringer i det faktisk anvendte garantibidrags størrelse skal sikre, at ATP får mulighed for at føre en mere fleksibel investeringspolitik, hvis det i perioder findes mest hensigtsmæssigt. Siden indførelsen af opdelingen i garantibidrag og bonusbidrag i år 2008 har det af beskæftigelsesministeren fastsatte årlige faktisk anvendte garantibidrag svaret til det maksimale garantibidrag (80 pct.).

Udgangspunktet i den nuværende regulering er, at medlemmerne i ATP i dag optjener pension på grundlag af den til enhver tid aktuelle markedsrente, der indgår i beregningen af den på baggrund af indstilling fra ATP's bestyrelse af beskæftigelsesministeren årligt fastsatte tarif, der også inddrager prognoser om fremtidig levetidsforventning. For ikke at fastlåse tariffen for garantibidraget på den aktuelle lave markedsrente for medlemmer med lang tid til folkepensionsalderen anvendes garantibidraget i dag til at købe en såkaldt rullende livrente, dvs. køb af en livrente garanteret

for en på forhånd fastlagt periode beregnet på den aktuelle markedsrente. Ved udløb af perioden erstattes livrenten af nye garantiperioder beregnet på den på disse tidspunkter gældende markedsrente. Dette fortsætter frem til pensioneringstidspunktet. Perioderne er fastsat af ATP's bestyrelse til for tiden 15 år. Dette gælder dog ikke for medlemmer med en af ATP's bestyrelse fastsat kortere tid til pensionering, som også for tiden udgør 15 år. Dette indebærer, at levetiden er garanteret fra indbetalingstidspunktet, mens forrentningen alene er garanteret for 15 år, hvorefter der tilskrives forrentning for en ny periode, som fastsættes af bestyrelsen. Dette medfører, at der efter disse fastlagte perioder vil ske opskrivning (ved markedsrenter over 0 pct.) eller nedskrivning (ved markedsrenter under 0 pct.) af de livslange pensionsrettigheder afhængig af det gældende renteniveau. For medlemmer med kortere tid til pensionering – altså for tiden 15 år – erhverves pensionsrettigheder, der er garanteret fuldt ud, dvs. livsvarigt både hvad angår levetid og forrentning. Det bemærkes, at denne anvendelse af livrenter med rullende garantier for forrentningen adskiller sig fra de livsvarige garantier, der ses i garanterede livrenteprodukter, der udbydes af tværgående pensionskasser og livsforsikringsforsikringselskaber.

Tariffen for garantibidragene fastsættes forud for ét år ad gangen, således at optjeningsvilkårene ved indbetaling af bidraget er kendte frem til udløbet af garantiperioden. Garantiperioden har siden år 2015 beroet på 15-årige rullende livrenter for medlemmer med mere end 15 år til folkepensionsalder. Tariffen fastsættes som angivet i § 8 c, stk. 2, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension af beskæftigelsesministeren efter indstilling af ATP's bestyrelse. Indstillingen sker på grundlag af en af ATP's bestyrelse fastsat markedsværdibaseret optjeningsrente i overensstemmelse med pensionsgrundlaget, jf. § 18 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. Den sidstnævnte bestemmelse indeholder krav om, at pensionsgrundlaget skal være baseret på betryggende forudsætninger og være rimeligt over for medlemmerne og andre berettigede, jf. nedenfor. Når markedsrenten er høj, vil der således i tariffen kunne gives relativt høje pensionsrettigheder, mens en lav markedsrente vil resultere i relativt mindre pensionsrettigheder i tariffen. Dette indebærer i praksis, at den garanterede markedsrente ændrer sig årligt hen over den samlede optjeningsperiode.

Bonusbidraget, som siden år 2008 har udgjort de resterende 20 pct. af det samlede bidrag (det vil sige efter fratrukket arbejdsmarkedsbidrag og finansiering af dødsfaldsydelser), overføres til bonuspotentiallet. Bonuspotentiallet er medlemmernes kollektive frie reserver i ATP og udgør den del af ATP's formue, der skal dække ATP's risici samt muliggøre ATP's langsigtede bonuspolitik gennem bonustildeling. Alle medlemmer, uanset alder og uanset markedsrente på indbetalingstidspunktet, bidrager således til bonuspotentiallet med den samme procentuelle andel af det indbetalte bidrag. ATP er efter § 18, stk. 3, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension forpligtet til at tilstræbe en langsigtet bonuspolitik,

som sikrer pensionernes realværdi, dvs. at den optjente pension har samme realværdi i fremtiden som på optjenings-tidspunktet, hvilket er et af bonuspotentiallets væsentligste formål.

Det nuværende ATP Livslang Pension bygger på et fuldstændigt formuefællesskab mellem alle rettigheder i ATP, hvor der føres en fælles investeringspolitik på tværs af alle rettighedsgenerationerne, som i dag består af pensionsrettigheder optjent på grundlag af bidrag for årene før år 2002, pensionsrettigheder optjent på grundlag af bidrag for årene 2002-2007, og pensionsrettigheder optjent på grundlag af bidrag for årene fra og med 2008. Det fuldstændige formuefællesskab betyder, at risici vedrørende investeringer, afkast, levetid og realværdisikring deles og bæres i fællesskab, og hvor der føres én fælles bonuspolitik med udgangspunkt i ét fælles bonuspotentialle. Det fuldstændige formuefællesskab blev indsat med ændringen af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension i år 2008, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. samling), A, L 40 som fremsat, side 1757 ff., og indebar, at der for medlemmerne fremadrettet kunne føres én fælles bonuspolitik omfattende alle pensionsrettigheder i ATP. Med dette lovforslag skal dette også fremadrettet være muligt.

Formuefællesskabet bidrager til en generelt bedre evne til at modstå risici og en bedre mulighed for realværdisikring af pensionerne end det tidligere begrænsede formuefællesskab fra lovændringen i år 2002, som dog etablerede én fælles investeringspolitik, mens der i praksis var to separate bonuspolitikker. Fra år 2008 og frem har dette været ændret, således at der er én fælles investeringspolitik og én fælles bonuspolitik på tværs af alle ATP-medlemmers bidrag.

2.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det nuværende og forventede fortsatte lave renteniveau er en udfordring for ATP's muligheder for at levere grundtryk i form af relevante, garanterede og realværdisikrede livslange pensioner, hvis der ikke skabes mulighed for et øget investeringsmæssigt råderum.

Derfor foreslås det, at ATP's bestyrelse får en bemyndigelse til at indstille ændringer i det nuværende pensionsprodukt, ATP Livslang Pension, til beskæftigelsesministeren. Pensionsproduktet ATP Livslang Pension er en kollektiv pensionsordning, som alle lønmodtagere og næsten alle på overførselsindkomst automatisk indbetaler til, jf. kapitel II i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. Den foreslåede bemyndigelsesadgang muliggør, at ATP fremover i højere grad kan sikre relevante og realværdisikrede pensioner også i et marked, der er udfordret af et lavt realrenteniveau.

Det foreslås konkret, at ATP's bestyrelse gives mulighed for – i forbindelse med den årlige fastsættelse af tariffen – at indstille til beskæftigelsesministeren, at tariffen for en

mindre del af garantibidraget fastsættes på et grundlag, hvor forrentningselementet ikke er knyttet op på en markedsværdibaseret optjeningsrente, men i stedet er ugaranteret og afhængig af det til enhver tid opnåede afkast.

Det foreslås, at ændringen alene får betydning i forhold til fremtidige garantibidrag, så eksisterende pensionsrettigheder ikke berøres.

I ATP Livslang Pension vil bidraget fortsat opdeles i et "garantibidrag" og et "bonusbidrag". Garantibidraget udgør, efter indstilling fra ATP's bestyrelse til beskæftigelsesministeren, fortsat en fast høj andel på (op til) 80 pct. af det løbende indbetalte samlede bidrag. Bonusbidraget på de resterende (mindst) 20 pct. planlægges fastholdt som hidtil og skal også fremover fungere som grundlag for realværdisikring af pensionerne samt for dækning af uforudsete begivenheder, fx uforudset øget levetid blandt ATP's medlemmer. Ændringen består i, at garantibidraget som noget nyt opdeles i to dele – et "rentebidrag" og et "markedsbidrag". Ændringen indebærer, at medlemmerne fremadrettet frem mod pensioneringstidspunktet vil have et pensionsprodukt, der for den del, der udgør markedsbidraget, er ugaranteret i forhold til forrentningen og i stedet har markedsseksponering. Den øgede markedsseksponering vil blive gennemført ved, at ATP for denne del af bidragene gives mulighed for at investere i aktiver med en højere risiko og et højere forventet afkast. Den øgede investeringsrisiko vil dog blive aftrappet frem mod pensionsalderen, således at pensionen er fuldt ud garanteret ved pensioneringstidspunktet, hvad angår forrentning (markedsrente) og levetid, som det kendes i dag. Det foreslås, at ATP's bestyrelse bemyndiges til at fastsætte aftrapningshastigheden og derpå indstille til beskæftigelsesministeren, hvilke årgange der påbegynder indfasningen i det kommende år. Dette er en udvidelse af ATP's bestyrelses mandat i forhold til i dag. Pensionsrettigheder hidrørende fra det fulde garantibidrag vil være garanteret i forhold til fremtidig udvikling i levetid fra indbetalingstidspunktet. Derimod garanteres i udgangspunktet ikke markedsbidragets andel af garantibidraget en specifik forrentning, således at pensionsrettigheder erhvervet for markedsbidragets andel af garantibidraget først ved pensionstidspunktet er fuldt garanteret, også hvad angår forrentning.

For at fastholde et betydeligt garanti-element på grund af dets væsentlige betydning indgår det i forslaget, at maksimalt 25 pct. af det samlede garantibidrag skal kunne henføres til markedsbidraget. Hensigten med den nye model er at muliggøre et forventet højere afkast for det enkelte medlem tidligt i optjeningsperioden og dermed en samlet højere pension. Det er målet, at ATP med den foreslåede ændring fastholder den nuværende sammenhæng mellem garantibidraget og bonusbidraget, herunder det fuldstændige formuefællesskab, samtidig med at de samlede pensionsrettigheder øges.

Som det har været tilfældet siden år 2015, foreslås rentebi-

draget anvendt til at købe en rullende livrente, hvor forrentningen altså er garanteret for bestemte perioder frem til pensioneringstidspunktet. ATP's bestyrelse fastsætter periodens længde i den tariff bekendtgørelse, der indstilles til beskæftigelsesministeren.

De medlemmer, som optjener ret til pension efter ændringen, vil fortsat være berettigede til samme procentvise bonusopskrivning vedrørende pensionsrettigheder optjent for rentebidrag og markedsbidrag på lige fod med de eksisterende optjente rettigheder. Dette skyldes, at alle medlemmer fortsat vil bidrage til bonuspotentialet gennem bonusbidraget på 20 pct., uanset om de er omfattet af livrente med markedsseksponering eller ej.

Forrentningselementet for markedsbidraget følger direkte af værdien af de underliggende aktiver, hvorfor hensættelsen på indbetalingstidspunktet svarer til markedsbidragets størrelse. Introduktionen af markedsbidraget påvirker således hverken bonuspotentialets størrelse eller de eksisterende pensionsrettigheder. Størrelsen og frekvensen af fremtidige bonusudbetalinger kan til gengæld blive påvirket af ændringen i pensionsproduktet med indførelse af markedsbidraget, da det må antages, at rettigheder optjent på forskellige grundlag vil udvikle sig forskelligt og dermed påvirke bonusgraden forskelligt efterfølgende. Ændringen påvirker dermed ikke de enkelte medlemmers eksisterende pensionsrettigheder, men ændrer alene de yderligere pensionsrettigheder, det enkelte medlem måtte kunne opnå ved fremtidig allokering af bonus ud fra det fælles bonuspotential. Introduktionen af markedsbidraget påvirker dermed alene fremtidige forhold for medlemmerne. ATP's analyser indikerer, at lovforslagets ændringer af forretningsmodellen forventes at føre til en forøgelse af pensionen for alle årgange. Isoleret set kan den foreslåede ændring i pensionsproduktet med indførelse af et markedsbidrag for få ældre årgange medføre et marginalt fald i den forventede pension. Det skyldes, at muligheden for bonus for disse årgange potentielt reduceres i forhold til, hvis ændringen ikke var gennemført. Lovforslagets samlede ændringer medfører dog en forventning om en forøgelse af pensionen også for disse årgange.

Den foreslåede model indebærer, at markedsbidraget investeres i en portefølje (af diversificerede investeringsaktiver), hvor det genererede afkast bestemmer værdien af pensionsrettighederne. Porteføljen for markedsbidraget investeres efter principper fastsat af ATP's bestyrelse. Det er således ATP's bestyrelse, der fastsætter risikoniveauet i den tilhørende diversificerede portefølje.

Den fremtidige model bygger som i dag på en forudsætning om et fuldstændigt formuefællesskab. Der ændres således ikke ved, at der også fremover vil være én fælles overordnet investeringspolitik, én fælles deling af risici vedrørende levetid og omkostninger og én fælles bonuspolitik, som gælder for alle pensionsrettigheder uanset optjeningstidspunkt.

På baggrund af foretagne beregninger forventer ATP, at pen-

sionen for de yngste medlemmer kan øges markant, mens den forventede pension for de ældre medlemmer kun ændres marginalt, idet beregningerne samtidig viser, at det samlede lovforslag til ændring af forretningsmodellen forventes at betyde en forøgelse af pensionen for alle årgange.

2.2. Ændring i forudsætninger for pensions- og hensættelsesgrundlaget og bonusudbetaling samt afdækningsstrategi

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Rimelighed og betryggende forudsætninger og bonusudbetaling

Det følger af § 18, stk. 2, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at det anmeldte pensionsgrundlag skal baseres på betryggende forudsætninger, og det skal være rimeligt over for medlemmerne og andre berettigede. Andre berettigede er ægtefælle/samlever og børn, som er berettigede til ydelser i tilfælde af medlemmets død før pensionering. I ATP's pensionsgrundlag angives principperne for beregningen af hvor stor en pensionsrettighed, det enkelte medlem optjener på baggrund af de indbetalte bidrag, og regler for fordelingen til medlemmerne og andre berettigede.

Kravet om, at ATP har et rimeligt og betryggende pensionsgrundlag minder med de fornødne tilpasninger, der følger af ATP's særlige forhold, om de krav om et betryggende og rimeligt teknisk grundlag, som livsforsikringselskaberne og tværgående pensionskasser er underlagt i henhold til §§ 20-21 i lov om finansiel virksomhed. Forskellene afspejler blandt andet, at rimelighedskravet for livsforsikringselskaber og tværgående pensionskasser medfører, at der gives bonus efter kontributionsprincippet og ikke ud fra den generelle realudvikling i samfundet. Kontributionsprincippet indebærer, at en forsikringstager tildeles en andel af det realiserede resultat, som er rimelig i forhold til, hvorledes forsikringstageren har bidraget til dette resultat. Der er således ikke et krav om, at der for pensionsordninger etableret via livsforsikringselskaber og tværgående pensionskasser tilstræbes realværdisikring af pensionstilsagnene. Som følge af kravet om, at ATP skal tilstræbe en langsigtet bonuspolitik, der sikrer pensionernes realværdi, gælder kontributionsprincippet som sådan ikke for ATP.

Rimelighedskravet til pensionsgrundlaget i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension betyder, at det enkelte medlem, herunder pensionister, har krav på, at der sker en rimelig fordeling af den del af resultatet, som over tid aflejres i bonuspotentialet. Etableringen af et fuldstændigt formuefællesskab i år 2008 indebar en sammenlægning af bonuspotentialerne for alle rettighedsgenerationer.

Ved siden af kravet om rimelighed følger det af § 18, stk. 2 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at det anmeldte pensionsgrundlag skal være baseret på betryggende forudsætninger. Det anmeldte pensionsgrundlag skal præcisere en række af de beregningselementer, som indgår i pensions-

grundlaget, herunder renteforudsætninger, optjeningsrenter, tariffer m.v.

Ved vurderingen af, om ATP's anmeldte pensionsgrundlag er betryggende, skal der tages hensyn til pensionsgrundlaget som en helhed, herunder opdelingen af bidraget i et garantibidrag og et bonusbidrag, heraf kravet om betryggende forudsætninger. Hvad angår kravet om betryggende forudsætninger i garantibidraget, følger det, at de enkelte beregningselementer relateret hertil skal være fastsat med udgangspunkt i realistiske og aktuelle forhold.

I betænkning nr. 1490 af 11. juni 2007 fra udvalget om ændring af ATP-ordningens optjeningsmodel og formuefællesskab er optjeningsmodellen beskrevet med en fordeling af bidraget i et garantibidrag på 80 pct. og et bonusbidrag på 20 pct. Ved denne fordeling af bidrag samt anvendelse af en markedsrente og en forventet faktisk levetid blev modellen på daværende tidspunkt vurderet at være betryggende, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. samling), A, L 40 som fremsat, side 1768.

2.2.1.2. Afdækningsstrategi

Den nuværende lovgivning indebærer, at ATP via renteafdækning én gang for alle etablerer en forrentning svarende til markedsrenten i tariffen, hvilket neutraliserer den renterisiko, der er knyttet til ATP's pensionsforpligtelser. Ændringer i værdien af ATP's pensionsforpligtelser som følge af udsving i markedsrenten vil med andre ord ikke belaste bonuspotentialet.

ATP's renteafdækning sker i høj grad via statsobligationer og renteswaps. I praksis indebærer dette, at de garanterede pensionsrettigheder med høj sandsynlighed kan udbetales, når de forfalder.

2.2.1.3. Risikostyring

ATP's nuværende risikostyring beregner mulige tab af bonuspotentialer over en kort tidshorizont og sammenholder dette med den af ATP's bestyrelse fastsatte ønskede risikoprofil. Dette betyder blandt andet, at ATP's samlede investeringsrisiko justeres løbende ved udsving i de finansielle markeder. Formålet hermed er at sikre, at ATP med meget stor sandsynlighed kan honorere garantiene, men lægger samtidig begrænsninger på ATP's risikokapacitet.

2.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2.2.1. Rimelighed og betryggende forudsætninger og bonusudbetaling

Rimelighed har siden indførelsen af begrebet for ATP haft som mål, at ATP's bonuspolitik tilstræber, at alle medlemmer, uanset tidspunktet for optjening af pensionsrettigheden, får en rimelig andel af det realiserede resultat, herunder også

af den del af resultatet som over tid aflejres i bonuspotentialer. Som angivet i Betænkning nr. 1490 af 11. juni 2007 fra udvalget om ændring af ATP-ordningens optjeningsmodel og formuefællesskab, der dannede grundlag for lovændringerne i år 2008, har udviklingen i ATP's bonuspolitik over tid været centreret om, at målet om realværdisikring har udgjort den bonuspolitiske rettesnor i hele udviklingsforløbet. Udgangspunktet for bonustildeling er, at alle medlemmer får den samme procentvise opskrivning af pensionsrettighederne, når der fordeles/udloddes bonus. Herudover har ATP en forpligtelse til at tilstræbe realværdisikring. Det er ATP's vurdering, at der er behov for at sikre tydelighed i forhold til, hvordan samspillet er mellem de to målsætninger. Realværdisikring skal i visse situationer tillægges vægt i et sådant omfang, at der ikke nødvendigvis udbetales bonus til alle medlemmer hver gang, der udbetales bonus. Dette påvirker ikke de enkelte medlemmers eksisterende pensionsrettigheder, men alene de yderligere pensionstilsagn det enkelte medlem måtte kunne opnå via fremtidig bonustilskrivning fra det fælles bonuspotentiale. Muligheden for at prioritere realværdisikring over generel bonus påvirker således alene fremtidige forhold for medlemmerne via sikring af realværdien for de optjente pensionsrettigheder, men dækker også fordelingen af resultater baseret på allerede indbetalte bonusbidrag.

Manglende mulighed for at udbetale generel bonus vil særligt have betydning for pensionister. Ved manglende mulighed for udbetaling af bonus til alle medlemmer, skal ATP derfor fortsat have mulighed for alene at betale bonus til pensionister, således at realværdisikring for denne gruppe søges opnået i videst muligt omfang. Herved kommer målet om realværdisikring til at kunne supplere udgangspunktet om samme procentvise opskrivning. Lovforslaget beskriver de nærmere rammer for, hvornår bonusudbetaling alene til pensionister kan anvendes, således at dette kun sker, når det vurderes forsvarligt i forhold til ATP's mulighed for at tilstræbe realværdisikring til alle medlemmer. Der henvises nærmere til nr. 4 i de specielle bemærkninger, hvor det fremgår, at ATP kan tilstræbe realværdisikring via udbetalingsbonus, hvis bonusgraden er over 10 pct., men under 20 pct. og at bestyrelsen vurderer, at det er forsvarligt i forhold til ATP's muligheder for at tilstræbe realværdisikring via samme procentvise opskrivning til alle medlemmer.

Henset til, at det fastslås, at realværdisikringen i visse situationer kan gå forud for ligelig tildeling af generel bonus, vil udbetalingsbonus til pensionister, der foretages som led i realværdisikring, ikke i sig selv være underlagt en rimelighedsvurdering af Finanstilsynet, men vil i stedet være underlagt de rammer, som er beskrevet nærmere ovenfor og til nr. 4 i de specielle bemærkninger. Muligheden for brug af udbetalingsbonus indebærer en forøget risiko for omfordeling mellem medlemmerne. Som angivet ovenfor vil lovforslagets justeringer af ATP Livslang Pension ikke umiddelbart kunne gælde for pensionsordninger i pensionssystemets søjle 2 (kollektive arbejdsmarkedspensioner m.v.)

og søjle 3 (individuel pensionsopsparing m.v.), herunder i forhold til fordeling af bonus ud fra den generelle realudvikling i samfundet. Tilgangen, herunder risikoen for en eventuel omfordeling, afviger således fra fordeling af bonus efter kontributionsprincippet.

2.2.2.2. Ændret afdækningsstrategi

Det foreslås, at ATP får mulighed for at benytte en ændret afdækningsstrategi med et langsigtet risikofokus, hvor afdækningsporteføljen i tillæg til afdækningen af renterisikoen kan indeholde aktiver med en højere risiko og dermed et højere forventet afkast, hvilket vil skabe grundlag for højere realværdisikrede pensioner til ATP's medlemmer. Derfor foreslås endvidere, at ATP's bestyrelse får mulighed for at tilpasse ATP's nuværende afdækningsstrategi.

Forslaget bygger på forudsætningen om, at ATP er en lovpligtig obligatorisk ordning med fastsat indbetaling samt udbetaling fra folkepensionsalderen, hvorfor ATP's forpligtelser er kendte og strækker sig mange år frem. Det vurderes, at disse særlige forhold kan muliggøre ATP's ønske om at gøre brug af en mere langsigtet risikotagning, hvor der accepteres mere risiko i afdækningsporteføljen, og hvor risikoen fastholdes også ved udsving på de finansielle markeder. Forslaget tager således ikke stilling til reglerne for pensionsordninger i pensionssystemets søjle 2 (kollektive arbejdsmarkedspensioner m.v.) og søjle 3 (Individuel pensionsopsparing m.v.), da disse er underlagt deres egne regler og ikke er underlagt de samme særlige forhold som ATP.

Den foreslåede afdækningsstrategi for ATP indebærer, at der i tillæg til den eksisterende rentefordækning af de garanterede pensioner tilføres en af ATP's bestyrelse fastsat mængde aktiver med en højere risiko og et højere forventet afkast til afdækningen med henblik på at øge afkastet i afdækningsporteføljen, så resultaterne herfra over tid kan bidrage til en forøgelse af bonuspotentialer og dermed bonustildelingen.

ATP's forpligtelser er i høj grad illikvide, da midlerne ikke kan flyttes eller udbetales, før medlemmerne når folkepensionsalderen. At forpligtelserne er illikvide og først forfalder efter mange år indebærer, at risikoen kan styres mere langsigtet end med det nuværende kortsigtede risikomål, der kvantificerer mulige tab i markedsværdi på en kort tidshorison for såvel investerings- som afdækningsporteføljen, jf. nedenfor pkt. 2.2.2.3 om Risikostyring.

En ændret afdækningsstrategi ændrer ikke ved størrelsen på de allerede optjente pensionsrettigheder, men ændrer den regnskabsmæssige værdi af ATP's medlemmers pensionsrettigheder og påvirker derigennem indirekte de yderligere pensionsrettigheder, det enkelte medlem måtte kunne opnå ved fremtidig allokering af bonus ud fra det fælles bonuspotentiale. Medlemmernes garanterede pensionsrettigheder på indbetalingstidspunktet er således uændrede, og ændringen giver en forventning om en bedre mulighed for realværdisikring af de optjente pensionsrettigheder ved accept af en

marginal øget risiko for ikke fuldt ud at kunne honorere de allerede afgivne og fremtidige pensionsrettigheder.

Den foreslåede ændring i afdækningsstrategien forventes via accept af flere risikofyldte aktiver i afdækningsporteføljen at afstedkomme et højere afkast end i dag, som kan overføres fra afdækningsporteføljen til bonuspotentiallet. Den øgede investeringsmæssige risiko vil også kunne betyde et mindre afkast end ved den nuværende renteafdækning, der alene er rentebaseret. Store negative afkast skal ultimativt dækkes af bonuspotentiallet. Effekterne af den ændrede afdækningsstrategi forventes først at materialisere sig over en årrække. Det vil derfor særligt være de yngre årgange, der forventeligt vil opleve en forbedret pension som følge af den foreslåede ændring af afdækningsstrategien. Dette skyldes primært, at der vil gå en årrække, før det forventede afkast af aktiver med højere risiko og højere forventet afkast i afdækningsporteføljen overføres til bonuspotentiallet og derved materialiserer sig som opskrivning af pensionerne i form af bonus. Ifølge ATP's analyser medfører ændringerne dog med overvejende sandsynlighed, at der over tid sker en generel opskrivning af alle medlemmers pensionsrettigheder.

De foreslåede ændringer for ATP forudsætter, at der som en del af hensættelserne etableres en kollektiv kapitalbuffer, der kan opsamle gevinster og tab fra de risikofyldte aktiver med et forventet højere afkast i afdækningsporteføljen.

Forslaget foreslås af ATP udmøntet ved, at der i ATP etableres og beregnes en ny kapitalbuffer. Den nye kapitalbuffer etableres og beregnes ved, at der gives ATP mulighed for at benytte et illikviditetsspænd som tillæg til ATP's diskonteringskurve baseret på illikviditeten i ATP's forpligtigelser. Skulle der opstå ekstreme markedsforhold, som indebærer, at kapitalbufferen bliver opbrugt, vil bonuspotentiallet skulle anvendes til at dække eventuelle tab. Den forventede beløbsmæssige størrelse af den særskilte hensættelse gør, at der skal realiseres betydelige tab, før bonuspotentiallet påvirkes direkte. Bonuspotentiallet belastes således alene af en mindre øget risiko ved tab af den nye kapitalbuffer. Dette understøttes af ATP's analyser som viser, at der er meget lille risiko for, at den nye kapitalbuffer bortfalder i sin helhed. ATP's analyser viser endvidere, at risikoen for, at ATP ikke kan leve op til de allerede afgivne pensionsrettigheder, ikke påvirkes væsentligt. Da bonuspotentiallet samtidig i forventning nyder godt af den foreslåede ændrede afdækningsstrategi, er det samlet set ATP's vurdering, at etableringen af et illikviditetsspænd, som foreslået, vil bidrage til ATP's mulighed for at sikre relevante, realværdisikrede pensionsrettigheder til medlemmerne.

Illikviditetsspændet foreslås fastsat inden for en model, der tager hensyn til illikviditeten af ATP's forpligtigelser, og afspejler, at illikvide aktiver eller forpligtigelser har en lavere værdi netop på grund af deres illikviditet. Spændet fastsættes af ATP's bestyrelse gennem deres bemyndigelse til at fastsætte ATP's hensættelsesgrundlag.

ATP's bestyrelse har, som led i bestyrelsens ansvar for

den overordnede risikostyring af ATP, bemyndigelse til at fastsætte ATP's hensættelsesgrundlag og får derigennem bemyndigelse til at fastsætte et illikviditetsspænd til ATP's diskonteringsrentekurve. Illikviditetsspændet afspejler, at illikvide aktiver eller forpligtigelser har en lavere værdi netop på grund af deres illikviditet. Lovforslaget indebærer, at den nuværende regnskabsbekendtgørelse for ATP, bekendtgørelse nr. 570 af 2. juni 2006 om finansielle rapporter for Arbejdsmarkedets Tillægspension, som fastsættes af Finanstilsynet i henhold til § 25 m i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, skal tilpasses, således at rammerne for udmøntning af afdækningsstrategien i dette lovforslag fastlægges heri.

Forslaget om indførelse af et illikviditetsspænd for ATP og ændringer af ATP's diskonteringsrentekurve tager ikke stilling til reglerne for tværgående pensionskasser og livsforsikringselskaber, da disse er underlagt deres egne regler på området og ikke er underlagt ATP's særlige forhold som en søjle 1 pensionsordning.

2.2.2.3. Risikostyring

Den foreslåede ændring af ATP's afdækningsstrategi indebærer, at garantierne og den livslange udbetaling bevares i deres nuværende form, samtidig med at der oprettes en portefølje af risikofyldte aktiver med forventet højere afkast i tillæg til renteafdækningen af renterisikoen på værdien af de garanterede ydelser. Med tilførslen af sådanne mere risikofyldte aktiver med forventet højere afkast accepteres samtidig udsving i den samlede afdækning og en marginalt øget risiko i forhold til i dag for ikke at have tilstrækkeligt med midler til de garanterede ydelser, med henblik på at øge afkastet og dermed evnen til at levere realværdisikring af de garanterede pensioner.

Denne tilførte øgede risiko skal overvåges på linje med den allerede etablerede overvågning af risici. I stedet for som i dag alene at risikostyre efter måling af forventede tab i markedsværdien af aktiverne på en kort tidshorizont vil den nye portefølje af risikofyldte aktiver med forventet højere afkast i afdækningsporteføljen blive målt på deres evne til at levere pensionerne på udbetalingstidspunktet baseret på et passende langsigtet risikomål med en længere risikohorizont end i dag.

Rammerne for det nye langsigtede risikomål beslutes af ATP's bestyrelse via dennes ansvar for den samlede risikostyring af ATP Livslang Pension.

Med det foreslåede skifte til at fokusere på en langsigtet risikotagning, vil det være nødvendigt for ATP's bestyrelse at fastholde den foreslåede relative eksponering af afdækningsporteføljen mod risikofyldte aktiver med højere forventet afkast, selv på tidspunkter hvor markedsafkastene er negative.

2.3. Straskapitalisering af mindre pensionsbeløb

2.3.1. Gældende ret

Det fremgår af § 9 a, stk. 1, 1. pkt. i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at udbetaling af tillægspensionen kan udskydes regnet fra folkepensionsalderen.

Efter gældende regler har ATP's medlemmer mulighed for at udskyde udbetalingen af deres pension i op til ti år efter deres folkepensionsalder. Det gælder også medlemmer med pensioner under kapitaliseringsgrænsen (3.050 kr. i årlig pension i 2020). Hvis pensionen ved udløbet af udskydelsesperioden fortsat er under kapitaliseringsgrænsen, vil pensionen blive kapitaliseret til et engangsbeløb. I modsat fald vil medlemmet få udbetalt en løbende månedlig ydelse.

Ved kapitalisering og udbetaling af et engangsbeløb pålægges medlemmet en afgift på 40 pct. til staten. Ved udbetaling af en løbende pensionsydelse bliver ydelsen indkomstbeskattet, og ydelsen kan indgå i modregningen af offentlige pensioner.

I de fleste tilfælde vil engangsbeløbet efter udskydelsesperioden være højere end ved folkepensionsalderen. Imidlertid kan ATP ikke på udskydelsestidspunktet oplyse eller garantere størrelsen af engangsbeløbet, da beregningen afhænger af det aktuelle renteniveau på udbetalingstidspunktet. Ved større rentestigninger vil engangsbeløbet kunne falde i værdi i forhold til, hvad en skønsmæssig opgørelse gav udtryk for på beregningstidspunktet.

Det følger af forældelsesreglen i § 36, stk. 2 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at krav på de enkelte ydelser i henhold til loven forældes 5 år efter, at ydelsen er forfaldet til betaling.

2.3.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Beskæftigelsesministeren foreslår, at der i § 9 a, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, som nyt stk. 2, indsættes hjemmel til, at bestyrelsen for ATP kan beslutte, at medlemmer med en pension under kapitaliseringsgrænsen, ikke kan udskyde udbetalingen af deres pension.

Det sker for at skabe større klarhed over konsekvenserne ved at udskyde ATP Livslang Pension og for at sikre, at medlemmerne ikke oplever en nedgang i deres kapitaliserede engangsbeløb efter at have udsat deres pensionering. Derudover er det som udgangspunkt til medlemmernes fordel at modtage pensionen som et engangsbeløb, da dette kan mindske en modregning i løbende offentlige ydelser.

Det kan være vanskeligt for ATP's medlemmer at overskue de beløbs- og skattemæssige konsekvenser ved at udskyde udbetalingen af deres pension, hvorfor det er ønskeligt at skabe større klarhed over reglerne om udskydelse for medlemmer med pensioner, der ikke overstiger kapitaliseringsgrænsen på udskydelsestidspunktet. Forslaget vil som udgangspunkt forskelsbehandle medlemmer med mindre

pensioner i forhold til de øvrige medlemmer, der fortsat har mulighed for at udskyde udbetalingen af deres pensioner. Meningen med at have en kapitaliseringsgrænse er dog netop at forskelsbehandle af hensyn til ikke at bruge uforholdsmæssigt store ressourcer på at udbetale mindre beløb. Samtidig vil forslaget også sikre, at det beløb, som medlemmet er blevet orienteret om ved pensionsalder, ikke kan falde til en lavere værdi – som det kan med de nuværende regler.

Omkring 8.000 medlemmer vil hvert år på pensioneringstidspunktet kunne blive berørt af kapitaliseringsgrænsen. Af disse er det kun omkring 200 medlemmer, der udnytter muligheden for at udskyde udbetalingen af pensionen, idet omkring 3.000 vælger (aktivt eller passivt) at få pensionen udbetalt som et engangsbeløb. For de få medlemmer, der i dag vælger at udskyde udbetalingen af pensionen, vil forslaget betyde, at de mister muligheden for at opnå en beskeden løbende ydelse frem for et engangsbeløb. Omvendt risikerer de ikke, at denne løbende ydelse udløser modregning i deres offentlige pensioner.

Den resterende gruppe på ca. 4.800 personer er medlemmer, som ATP ikke umiddelbart har mulighed for at udbetale til, som følge af at de pågældende ikke kan kontaktes. Dette skyldes typisk, at de er bosat i udlandet med en for ATP ukendt adresse og ikke har en NemKonto.

Det bemærkes, at disse medlemmer efter gældende regler ved opnået pensionsalder – uanset om deres pension er over eller under en fastsat kapitaliseringsgrænse – i realiteten ikke taber deres pension før efter 15 år, idet disse medlemmer i dag anses for passivt at have udsendt deres pension i op til ti år, og først derefter løber den femårige forældelse i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. Ved en fremrykning af kapitaliseringstidspunktet for disse medlemmer vil de ved uændrede regler gå fra at kunne tabe deres pension efter 15 år til allerede at kunne tabe pensionen efter fem år, idet et kapitaliseret engangsbeløb efter de nuværende forældelsesregler jf. § 36, stk. 2, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, forældes fem år efter ydelsen forfaldt til udbetaling. For ikke at forringe disse medlemmers rettigheder foreslås det, at der i § 36, som stk. 3, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension indsættes, at et kapitaliseret engangsbeløb først forældes 15 år efter, at beløbet er forfaldet til udbetaling – regnet fra det tidspunkt, hvor medlemmet har nået sin folkepensionsalder.

For de medlemmer, som ATP ikke umiddelbart kan udbetale et kapitaliseret engangsbeløb til, fordi ATP ikke kan komme i kontakt med medlemmet ved pensioneringstidspunktet, sker forældelse først ved det 15. år efter folkepensionsalderen. Der er tale om medlemmer, som typisk er bosat i udlandet med en ukendt adresse, og som ikke har en NemKonto.

Ved en analyse af de seneste fem års kapitaliseringssager kan det konstateres, at der i gennemsnit sker udbetaling til 30 personer årligt senere end 15 år efter deres folkepensi-

onsalder, samt at disse i gennemsnit har modtaget en kapitaliseret pension på ca. 13.000 kr. Hovedparten af disse medlemmer er bosiddende i udlandet, idet det tilsvarende tal for medlemmer bosiddende i Danmark er 8 personer i alt – dvs. 1,6 personer årligt i gennemsnit over femårsperioden. Udbetalingen til disse medlemmer er i gennemsnit 10.000 kr.

ATP er således i dag i stand til at finde stort set alle medlemmer bosiddende i Danmark, hvorfor en 15-årig forældelse vil sikre, at kun en minimal gruppe af medlemmer rammes af forældelsesfristen. Når dette forhold vægtes op imod fordelene ved, at det sikres, at hovedparten af medlemmerne ikke oplever et fald i deres kapitaliserede pension, foreslås indførelse af en hjemmel til for ATP's bestyrelse til at beslutte, at medlemmer med en pension under kapitaliseringsgrænsen ikke kan udskyde udbetalingen af deres pension og dermed en fremrykning af kapitaliseringstidspunktet til folkepensionsalderen.

2.4. Faste beløbsangivelser på dødsfaldsydelser

2.4.1. Gældende ret

Det fremgår af § 14 b, stk. 1 og § 14 e, stk. 1 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at der til efterlevende ægtefæller, samlever eller børn efter medlemmer af tillægspensionsordningen ved medlemmets død udbetales et engangsbeløb på 40.000 kr. Af de samme bestemmelsers henholdsvis stk. 5 og stk. 4 fremgår det, at beløbet kan reguleres af bestyrelsen for ATP.

Beløbet på 40.000 kr. er ændret flere gange ved bekendtgørelse, senest ved bekendtgørelse nr. 1401 af 13. december 2019 om beregning og udbetaling af ATP og engangsbeløb i forbindelse med et medlems død. Engangsbeløbene udgør i dag henholdsvis 75.000 kr. (ægtefælle eller samlever) og 50.000 kr. (børn).

2.4.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

For i højere grad at skabe klarhed for medlemmer og pårørende, som berøres af engangsydelserne, foreslås det, at beløbsangivelsen slettes i lovtæksten, således at beløbet for de til enhver tid gældende engangsydelser alene fremgår af bekendtgørelsen. Herved bringes lovtækt og bekendtgørelses tekst, herunder beløbsangivelsen, i overensstemmelse. Endvidere flyttes bemyndigelsen om, at beløbet kan reguleres af bestyrelsen for ATP fra de selvstændige stykker.

2.5. Lovteknisk justering i forbindelse med forhøjet folkepensionsalder

2.5.1. Gældende ret

Det fremgår af § 16, stk. 2 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at for bidragsbetalende medlemmer, som

er fyldt 70 år, fradrages ikke et beløb til dækning af dødsfaldsydelser efter § 14 b i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

2.5.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som konsekvens af at folkepensionsalderen efter lov om social pension gradvist forhøjes, er bestemmelserne i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension om dødsfaldsdækningen tilpasset hertil, bortset fra § 16, stk. 2, hvor pensionsalderen fortsat angives med et bestemt tal for alder. Et medlem, der er fem år ældre end sin folkepensionsalder, bidrager ikke til at finansiere dødsfaldssummen til en evt. efterlevende ægtefælle eller samlever, da denne ikke er berettiget til at modtage en dødsfaldsydelse efter et medlem, som er fem år ældre end sin folkepensionsalder.

Det foreslås, at opkrævningen af beløb til at dække dødsfaldsydelser tilpasses, så fradraget i pensionen og dermed opkrævningen alene sker for de medlemmer, der har ret til ydelsen.

Ændringen betyder, at det kun er de medlemmer, der har ret til ydelsen, som også bliver fradraget et beløb til at finansiere ydelsen.

2.6. Mulighed for at eftergive de omkostninger, der er forbundet med fogedinddrivelse af fordringer

2.6.1. Gældende ret

Af § 17, stk. 2 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension fremgår det, at beskæftigelsesministeren efter indstilling fra bestyrelsen for ATP kan fastsætte nærmere regler om, at ATP kan give henstand med indbetaling samt eftergive bidrag og renter.

I de tilfælde, hvor en arbejdsgiver ikke indbetaler ATP-bidrag, vil sagerne som udgangspunkt blive overgivet til fogedretten for at få inddrevet skyldige bidrag og renter. I den forbindelse vil ATP's krav mod arbejdsgiveren blive forøget med rets- og fogedgebyrer forbundet med sagens indbringelse for retten.

2.6.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at bemyndigelsen præciseres, så beskæftigelsesministeren også bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om, at ATP får mulighed for at eftergive krav på omkostninger, som ATP har haft ved at indbringe sagen for fogedretten.

2.7. Afskaffelse af fast rentebestemmelse ved for sen indbetaling af ATP-bidrag

2.7.1. Gældende ret

Det fremgår af § 17, stk. 3 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at der sker en fast renteopkrævning på 1½ pct. pr. påbegyndt måned ved for sen indbetaling af ATP-bidrag fra arbejdsgiverside.

Rentebestemmelsen er særegen for ATP og adskiller sig i dag fra rentebestemmelserne i øvrige ordninger administreret af ATP samt fra Økonomistyrelsens vejledning om betalingsfrister og opkrævning af gebyrer og renter ved forsinket betaling fra november 2015.

Reglen om morarente blev indsat i § 31, stk. 2 i lov nr. 46 af 7. marts 1964 om Arbejdsmarkedets Tillægspension, og renten var dengang fastsat til 1 pct. pr. påbegyndt måned. Af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 1963-64 (1. samling), A, L 80 som fremsat, side 610 fremgår: "Forslaget i stk. 2 og 3 om et strafgebyr på 1 pct. pr. måned af det samlede bidrag i tilfælde af for sen indbetaling af bidraget er medtaget for at søge sikret, at fristen i stk. 1 overholdes." Indførelsen af rentebestemmelsen i ATP-ordningen var således tænkt som en strafrente ved for sen betaling af ATP-bidraget, som skulle motivere arbejdsgiver til at indbetale skyldige ATP-bidrag til tiden.

Renten blev i lov nr. 169 af 28. april 1982 om ændring af forskellige lovbestemmelser vedrørende opkrævning af arbejdsgiverbidrag ændret fra 1 til 1½ pct. for hver påbegyndt måned i forbindelse med en forenkling og samordning af opkrævning af forskellige arbejdsgiverbidrag. Morarentesatsen blev ensartet og gjort obligatorisk i samtlige love, og renten blev dengang af præventive grunde fastsat til 1½ pct. pr. løbende måned.

Den gældende metode, som anvendes i ATP, beregner renten som 1½ pct. pr. påbegyndt måned fra forfaldstidspunktet. Metoden medfører en årlig rente på 18 pct., der påløber pr. påbegyndt måned. Pr. 1. januar 2018 er det alene FerieKonto, der foruden ATP-ordningen anvender denne metode. Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring følger allerede i dag renteloven, hvor renten beregnes som en årlig rente på 8 pct. + Nationalbankens officielle udlånsrente beregnet fra forfaldsdato til betalingsdato, og hvor renten beregnes pr. påbegyndt dag. Opkrævninger gennem Samlet Betaling har hidtil anvendt samme metode som ATP-ordningen og FerieKonto, men overgik til at følge renteloven pr. 1. januar 2018. Denne metode lægger sig op ad Moderniseringsstyrelsens vejledning om betalingsfrister og opkrævning af gebyrer og renter ved forsinket betaling fra november 2015, hvor renten beregnes efter rentelovens § 5.

Gennem de seneste årtier har renteniveauet i Danmark ligget på et lavt niveau, og den nuværende rente på 1½ pct. pr. påbegyndt måned vurderes at være uforholdsmæssig høj, også selv om det ud fra præventive hensyn er tænkt som

en strafrente. Med renters rente udgør renten på 1½ pct. pr. påbegyndt måned en årlig effektiv rente på ca. 19,5 pct., mens den tilsvarende årlige rente efter renteloven vil udgøre ca. 8 pct. efter det gældende renteniveau.

En ændring af rentesatsen, metoder og principper for beregning m.v. vil i forhold til ATP isoleret set betyde en lavere renteindtægt ved for sen indbetaling. Efterhånden som renten ensartes på tværs af ordningerne, vil det desuden betyde større gennemsigthed.

2.7.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås at ændre bestemmelsen, således at den faste renteopkrævning på 1½ pct. pr. påbegyndt måned ved for sen indbetaling af ATP-bidrag fra arbejdsgiverside ophæves og erstattes af en bemyndigelse til beskæftigelsesministeren.

Efter indstilling fra bestyrelsen for ATP vil beskæftigelsesministeren herefter kunne fastsætte nærmere regler om rentesatsen samt principper for beregning og opkrævning af renten hos arbejdsgiverne fx ved at tilpasse rentebestemmelserne til de gældende regler i renteloven eller til strafrenterne i øvrige ordninger administreret af ATP.

En ændring af den gældende faste renteopkrævning på 1½ pct. pr. påbegyndt måned vil først kunne ske når de relevante it-systemer hos ATP er forberedt til en sådan ændring. Det foreslås derfor, jf. lovforslagets § 2, stk. 2, at det er beskæftigelsesministeren der fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af denne bestemmelse.

2.8. Konsekvensrettelse af §§ 21 og 23 som følge af fusion af organisationer (LO og FTF)

2.8.1. Gældende ret

Den gældende § 21 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter sammensætningen samt indstillings- og udpegningsretten i repræsentantskabet blandt organisationerne på arbejdsgiver- og lønmodtagersiden. Det fremgår af § 21, stk. 1, at repræsentantskabet består af 15 arbejdsgiverrepræsentanter og 15 lønmodtagerrepræsentanter samt en formand. Den gældende § 23 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter sammensætningen samt indstillings- og udpegningsretten af bestyrelsen blandt organisationerne på arbejdsgiver- og lønmodtagersiden. Det fremgår af bestemmelsen, at bestyrelsen består af formanden for repræsentantskabet som formand og 12 andre medlemmer, der vælges blandt repræsentantskabets medlemmer. Indstilling og udpegningsret af nye medlemmer sker årligt pr. 1. april med ca. en tredjedel af medlemmerne i de respektive organer.

Reglerne for sammensætningen af repræsentantskabet og bestyrelsen er tidligere ændret således:

I 1995 blev reglerne for repræsentantskabet (uændret siden 1964) ændret således, at arbejdsministerens direkte udpegningsret til tre lønmodtagerrepræsentanter og tre arbejdsgiverrepræsentanter bortfaldt, og blev erstattet af en udpegningsret efter indstilling fra arbejdsmarkedets hovedorganisationer og de offentlige arbejdsgivere. Endvidere blev ATP's bestyrelse udvidet med yderligere to medlemmer fra den offentlige sektor, henholdsvis en arbejdsgiverrepræsentant, repræsenterende Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune samt en lønmodtagerrepræsentant, repræsenterende lønmodtagere ansat i stat og kommuner.

I år 2000 udmeldte Ledernes Hovedorganisation sig af en FR-Hovedorganisation og fik qua sin størrelse tildelt dels en egen plads i repræsentantskabet, dels en plads i bestyrelsen i fællesskab med Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd.

I år 2007 blev Amtsrådsforeningen i Danmark ændret til Danske Regioner.

I år 2013 ophørte Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA) som selvstændig arbejdsgiverorganisation og deres aktiviteter overgik til Dansk Arbejdsgiverforening. Indstillingsretten blev ændret, dels til repræsentantskabet, således at indstillingsretten for SALA's to medlemmer overgik til Dansk Arbejdsgiverforening, som blev hævet fra otte til ti medlemmer, dels til bestyrelsen, således at indstillingsretten for SALA's ene medlem overgik til Dansk Arbejdsgiverforening, som blev hævet fra tre til fire medlemmer.

Efter beslutningen hos henholdsvis Landsorganisationen i Danmark og Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd om etablering af en ny samlet hovedorganisation under navnet Fagbevægelsens Hovedorganisation pr. 1. januar 2019, er der behov for at tilpasse bestemmelser om sammensætningen af repræsentantskabet og bestyrelsen.

2.8.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som konsekvens af navneændringen foreslås det at ændre §§ 21 og 23, således at der, hvor udpegningsretten og indstillingsretten tidligere vedrørte Landsorganisationen i Danmark og Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, ændres det til Fagbevægelsens Hovedorganisation.

2.9. Sletning af forældet bestemmelse om vejledninger

2.9.1. Gældende ret

Det fremgår af § 23, stk. 11, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at der er krav om, at ATP's bestyrelse skal godkende vejledninger til medlemmer og arbejdsgiver.

2.9.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at kravet om, at ATP's bestyrelse skal godkende vejledninger til medlemmer og arbejdsgiver, fjernes.

Den gældende bestemmelse i § 23, stk. 11, 2. pkt., i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension var en del af lov nr. 46 af 7. marts 1964 om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Der blev på daværende tidspunkt udsendt fysisk materiale i form af fortrykte pjecer til arbejdsgivere, der var bidragspligtige og således skulle indberette og indbetale ATP-bidrag.

Bestemmelsen er oprindeligt indsat med det formål at sikre og kvalitetssikre information til medlemmerne og arbejdsgiverne i forbindelse med bl.a. de sidstnævntes forpligtelser til at indberette og indbetale ATP-bidrag.

I dag udsendes der ikke længere generelt vejledningsmateriale, hverken fysisk eller digitalt, til bidragspligtige arbejdsgivere eller til ATP's medlemmer. Det skyldes, at medlemmerne og arbejdsgiverne selv indhenter eller får fornøden information om pension, indberetning, indbetaling m.v. på bl.a. borger.dk og virk.dk.

De informationer, som medlemmerne og arbejdsgiverne selv indhenter på disse websteder, er ikke oplysninger eller tekster, som kræver godkendelse af bestyrelsen for ATP.

2.10. Fastsættelse af nærmere regler om reguleringer i indberetninger

2.10.1. Gældende ret

Det fremgår af § 30 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at beskæftigelsesministeren efter indstilling fra ATP's bestyrelse kan fastsætte nærmere regler om arbejdsgivernes indberetninger. Bemyndigelsen er udnyttet ved udstedelse af bekendtgørelse nr. 1385 af 25. november 2015 om Arbejdsmarkedets Tillægspension. I bekendtgørelsen findes der ingen specifikke regler om arbejdsgivernes rettigheder eller pligter ved efterfølgende reguleringer i indberetningerne.

Før indkomstregisterloven gav arbejdsgivernes indberetninger og reguleringer ikke anledning til større udfordringer. Med indkomstregisterloven er det nu blevet praktisk muligt for arbejdsgivere at ændre i tidligere indberetninger tilbage i tiden, også for indberetninger, som berører følgekrav, som er forældede.

Økonomiske krav mellem ATP og arbejdsgiverne – dvs. både krav på opkrævning af bidrag og krav på tilbagesøgning af for meget betalte bidrag – er omfattet af de almindelige regler i forældelsesloven.

Efter forældelsesloven forældes ATP's krav på arbejdsgivers betaling af bidrag, når der er forløbet tre år regnet fra sidste

rettidige betalingsdag, jf. forældelseslovens § 2, stk. 1 og 2, jf. § 3. I forhold til arbejdsgivers krav mod ATP på tilbagebetaling af for meget indbetalt bidrag, forældes tilbagesøgningskravet, når der er forløbet tre år. Den treårige forældelse af tilbagesøgningskravet, regnes fra det tidspunkt, hvor den fejlagtige betaling fandt sted, dvs. fra det tidspunkt, hvor arbejdsgiveren har indbetalt beløbet.

Arbejdsgivernes ændring af tidligere indberetninger har givet ATP en række udfordringer i forhold til reglerne i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension om indbetaling, tilbagesøgning, pensionsret og forældelse. Indkomstregisterloven tager ikke hensyn til forældelsesreglerne og eIndkomstsystemet accepterer reguleringer, der berører følgekrav, som er forældede efter forældelsesloven. Ved at tillade reguleringer i eIndkomstregisteret får de indberetningspligtige en forkert opfattelse af, at de også har mulighed for at regulere i de afledte økonomiske forpligtelser, der reelt er forældede.

Som følge heraf, har ATP været nødsaget til at etablere manuel håndtering af sager om arbejdsgivernes ændringer i tidligere indberetninger, hvor der opstår krav, der er forfaldet til betaling for mere end tre år tilbage. Det har ikke med de gældende regler været muligt at etablere automatiske systemtekniske løsninger, idet det ikke er muligt via it-systemerne at udskille de tilfælde, hvor en ændring til en tidligere indberetning for den enkelte lønmodtager vedrører krav, der er forældede eller ej. Dette skyldes bl.a., at forældelsesfristernes varierende begyndelsestidspunkt i forhold til arbejdsgiverens indberetning og indbetaling af delvise krav ikke kan håndteres systemmæssigt.

ATP har overvejet forskellige it-løsninger, som imidlertid alle indebærer krav om at kunne samordne reglerne om indberetning, tilbagesøgning og forældelse. En sådan samordning af reglerne findes mest hensigtsmæssigt at ske i en bekendtgørelse, dels da der vil være tale om meget tekniske bestemmelser, dels da det vil være hensigtsmæssigt løbende at kunne tilpasse reglerne og de systemtekniske løsninger til ændringer i anden regulering.

2.10.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås at udvide den gældende bemyndigelse til beskæftigelsesministeren i § 30 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, således at det også bliver muligt efter indstilling af bestyrelsen for ATP at fastsætte nærmere regler om reguleringer i indberetninger, herunder frister herfor, og om opkrævning og udbetaling af krav i tilknytning hertil.

Herved sikres det, at der indføres regler i forhold til ATP, som er hensigtsmæssige for arbejdsgiverne, henholdsvis lønmodtagerne, ligesom det sikres, at den specifikke regulering er egnet til at opfylde ATP's krav til systemtekniske løsninger, således at det i fremtiden eventuelt bliver muligt for ATP at etablere automatiske systemtekniske løsninger til håndtering af de for ATP afledte økonomiske forpligtelser

ved arbejdsgivernes efterfølgende reguleringer af indberetninger i eIndkomstregisteret.

2.11. Teknisk ændring af kommunikationsform

2.11.1. Gældende ret

Det fremgår af § 36, stk. 1, 1. pkt., i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at indsigelser mod størrelsen af konterede bidrag ikke kan fremsættes, når der er forløbet 3 år efter modtagelsen af en kontoudskrift fra ATP vedrørende bidraget.

2.11.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der foreslås en teknisk ændring af kommunikationsformen i § 36, stk. 1, 1. pkt., vedrørende indsigelser mod størrelsen af de konterede bidrag, således at underretningen om de konterede bidrag sker via årsopgørelsen eller ved anden meddelelse – og ikke ved en kontoudskrift.

3. De økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Forslaget har ikke økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige. Herunder vurderes det, at forslaget lever op til de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning, jf. aftale om digitaliseringsklar lovgivning indgået af Folketingets partier i januar 2018.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det vurderes endvidere, at de fem principper for agil, erhvervsrettet regulering, ikke har betydning i forhold til denne lov.

5. De administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klima - og miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen klima eller miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget har ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 22. januar til den 19. februar 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne (AC), Arbejdsretten, Ankenævnet for ATP, Ankestyrelsen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, AK-Samvirke, ASE, Arbejdsmarkedets Feriefond, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Beskæftigelsesrådet (BER), Business Danmark, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), CEPOS, Cevea, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Danske Advokater, Danske A-kasser, Dansk Erhverv, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Det Faglige Hus, Dansk

Industri (DI), Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), FerieKonto, Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA), Finansforbundet, Finans Danmark, Forsikring & Pension, Frie Funktionærer, Foreningen Danske Revisorer, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere (GLS-A), Ingeniørforeningen (IDA), Justitia, Kommunernes Landsforening (KL), Forhandlingsfællesskabet Kooperationen, Kraka, Kristelig Arbejdsgiverforening (KA), Kristelig Fagbevægelse (KRIFA), Landsskatteretten, Lederne, Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD Fonde), Lønmodtagernes Garantifond, Medarbejder- og Kompetencestyrelsen, Parasollen, Skatteankestyrelsen, SRF Skattefaglig Forening, Sundhedskartellet og Ældre Sagen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang, hvis nej, angiv Ingen)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang, hvis nej, angiv ingen)
Økonomiske konsekvenser for det stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslevet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslevet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget har ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja Nej x	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af § 8 c, stk. 1, 2. pkt. i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at medlemmerne erhverver pension af garantibidraget i overensstemmelse med den tarif, der fastsættes én gang årligt for det følgende år. Det følger endvidere

af § 9 a, stk. 1, 4. pkt. i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at en forhøjet pension i forbindelse med udskydelse af pensionsudbetalingen erhverves i overensstemmelse med den tarif, der fastsættes én gang om året for det følgende år af beskæftigelsesministeren efter indstilling fra bestyrelsen for ATP.

Det foreslås at ændre bestemmelserne i § 8 c, stk. 1, 2. pkt., og i § 9 a, stk. 1, 4. pkt., således at ”den tarif” ændres til ”de tariffer”.

Forslagene er konsekvensændringer som følge af, at der med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås, at der fremover kan fastsættes to tariffer.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det følger af § 8 c, stk. 2, 1. pkt., i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at beskæftigelsesministeren efter indstilling fra bestyrelsen for ATP fastsætter nærmere regler om principperne for fastsættelse af den årlige tarif i overensstemmelse med § 8 c, stk. 1.

Det foreslås at ændre bestemmelsen i § 8 c, stk. 2, 1. pkt., således, at "den årlige tarif" ændres til "de årlige tariffer".

Forslaget er en konsekvensændring som følge af, at der med lovforslagets § 1, nr. 4 foreslås, at der fremover kan fastsættes to tariffer.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af § 8 c, stk. 2, 2. pkt., i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at beskæftigelsesministeren fastsætter den årlige tarif efter indstilling fra bestyrelsen for ATP

Det foreslås at ændre bestemmelserne i § 8 c, stk. 2, 2. pkt., således, at udtrykket "tariffen" ændres til "tarifferne".

Forslaget er en konsekvensændring som følge af, at der med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås, at der fremover kan fastsættes to tariffer.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det følger af § 8 c, stk. 1, at medlemmernes bidrag til ATP deles i et "garantibidrag" og et "bonusbidrag". Medlemmerne erhverver i dag pension af garantibidraget i overensstemmelse med den tarif, der fastsættes en gang årligt for det følgende år.

Det foreslås, at der i § 8 c, stk. 2, 3. pkt., efter "jf. § 18" indsættes ", medmindre beskæftigelsesministeren efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter en tarif, der alene er garanteret vedrørende levetidsrisikoen, dog maksimalt for en fjerdedel af garantibidraget i stk. 1".

Forslaget indebærer, dels at den nuværende systematik med fastlæggelse af tariffen for garantibidraget efter indstilling til beskæftigelsesministeren fra ATP's bestyrelse opretholdes, dels at opdelingen i et garantibidrag og et bonusbidrag fastholdes, dog således at der for den del, der udgør garantibidraget, sker en ændring, således at der fremover efter

indstilling fra bestyrelsen i ATP kan anvendes to tariffer i forhold til den del af det samlede bidrag, der vedrører garantibidraget: én tarif for rentebidraget (en fastholdelse af den nuværende § 8 c, stk. 2, 1. pkt.) samt én tarif for det foreslåede markedsbidrag.

Modsat tariffen for rentebidraget indgår der ikke et forrentningselement i tariffen for markedsbidraget, men alene et garanteret levetidselement. Forrentningen erstattes således vedrørende markedsbidraget af afkastet af en underliggende portefølje (af diversificerede investeringsaktiver), som udgøres af aktiver med højere risiko og højere forventet afkast.

Det følger af § 8 c, stk. 2, 3. pkt. i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at den årlige tarif fastsættes i en bekendtgørelse udstedt af beskæftigelsesministeren. Tariffen fastsættes på grundlag af en markedsværdibaseret optjeningsrente fastsat af ATP's bestyrelse. Herved forstås en markedsrentekurve uden illikviditetsspænd, i overensstemmelse med pensionsgrundlaget i § 18 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, herunder kravene til betryggende forudsætninger, og at grundlaget skal være rimeligt over for medlemmerne og andre berettigede.

I dag opfyldes kravet til betryggende forudsætninger i en ATP-kontekst ved, at alle medlemmer betaler et bonusbidrag på 20 pct. samt et garantibidrag på 80 pct. Garantibidraget giver ret til en markedsbestemt pensionsrettighed, som hen sættes og renteafdækkes på indbetalingstidspunktet, så den i udgangspunkt ikke belaster bonuspotentialet.

For en uddybende beskrivelse af betryggende forudsætninger og rimelighedsbegrebet henvises til gennemgangen af de gældende regler i afsnit 2.2.1 og beskæftigelsesministeriets overvejelser i afsnit 2.2.2.

På baggrund af ATP's særlige forhold afviger den regulering, der gælder for ATP, på en række områder fra den regulering, der gælder for pensionsudbydere i søjle 2 og søjle 3 i pensionssystemet (som udbyder arbejdsmarkedspensionsordninger og private pensionsordninger). Dette vil også gælde i relation til de foreslåede justeringer i lovforslaget.

Lovforslaget indebærer, at ATP's bestyrelse fremover bemyndiges til at kunne indstille til beskæftigelsesministeren, at der både skal fastsættes en tarif baseret på en markedsværdibaseret optjeningsrente uden et illikviditetsspænd samt, at bestyrelsen for op til en fjerdedel af garantibidraget vil kunne indstille en tarif, der, hvad angår forrentningselementet, ikke er fastsat på grundlag af en markedsværdibaseret optjeningsrente, men hvor forrentningselementet fastsættes løbende som afkastet af en underliggende portefølje (af diversificerede investeringsaktiver). Den foreslåede ændring af ATP Livslang Pension ønskes gennemført for at sikre, at ATP's bestyrelse har mulighed for at indstille justeringer af det nuværende produkt til beskæftigelsesministeren. Justeringerne skal ligge inden for ovennævnte ramme for fordeling af garantibidraget mellem et rentebidrag og et markedsbidrag og skal indstilles til beskæftigelsesministeren, i

det omfang ATP's bestyrelse vurderer, at dette vil forøge muligheden for at skabe en større ATP Livslang Pension sammenlignet med i dag og dermed understøtte den økonomiske grundtryghed sammen med folkepensionen.

Med forslaget vil garantibidraget endvidere fremover blive opdelt i to dele; et "rentebidrag", som mindst udgør 75 pct. af det samlede garantibidrag, og et "markedsbidrag" som udgør den resterende del af garantibidraget, dog maksimalt 25 pct. Den foreslåede ændring vedrører markedsbidraget.

Forslagets opdeling af garantibidraget vil alene gælde for tariffen vedrørende fremtidige indbetalinger af bidrag. Dermed vedrører forslaget kun fremtidige pensionsrettigheder og vil heller ikke, for så vidt angår hensættelserne, berøre allerede optjente pensionsrettigheder.

Som angivet i de almindelige bemærkninger ovenfor i afsnit 2.1.2. kan størrelsen og frekvensen af fremtidig bonus og dermed muligheden for realværdisikring af allerede optjente pensionstilsagn blive påvirket af opdelingen af fremtidige garantibidrag i et rentebidrag og et markedsbidrag. ATP's analyser viser, at den forventede pension kun for få ældre årgange kan falde marginalt via en lavere bonustilskrivning, i forhold til hvis markedsbidraget ikke gennemføres, samtidig med at den forventede pension for særligt de yngre generationer stiger. ATP's analyser indikerer samtidig, at det samlede lovforslag til ændring af forretningsmodellen vil betyde en forventet forøgelse af pensionen for alle årgange.

Forslaget medfører desuden, at der vil blive erhvervet pensionsrettigheder ud fra to forskellige tariffes, hvorved der opstår to tarifgrundlag. Ved gennemførelse af ændringen vil den nuværende systematik med fastlæggelse af tariffen for den almindelige garanterede livrente med en indstilling til beskæftigelsesministeren fra ATP's bestyrelse opretholdes, dog således at der fremover inden for den fastlagte samlede ramme for garantibidraget skal indstilles og fastsættes én tarif for rentebidraget (en fastholdelse af den nuværende § 8 c, stk. 2) samt én tarif for markedsbidraget. Tariffen for den del af garantibidraget, der udgør markedsbidraget, vil på indbetalingstidspunktet alene være garanteret vedrørende medlemmernes levetid, mens den faktiske forrentning af pensionsrettighederne fastsættes løbende som angivet nedenfor. Garantien vedrørende medlemmernes levetid betyder, at pensionsrettigheden beregnes ud fra medlemmernes forventede levetid på indbetalingstidspunktet, og at efterfølgende ændringer i forventede levetider ikke vil påvirke pensionsrettighedernes størrelse. Tariffen for den del af garantibidraget, der udgør det kommende rentebidrag, vil følge rammerne og metoden for fastsættelse af tariffen for det hidtidige garantibidrag og dermed være uændret i forhold til i dag.

Forslaget giver mulighed for at investere markedsbidraget i en underliggende portefølje af diversificerede investeringsaktiver, hvor det afkast, som genereres, bestemmer værdien af medlemmernes pensionsrettigheder, hvad angår

forrentningselementet. I den forstand kommer investeringspolitikken i ATP fremover til at omfatte én del omhandlende investeringsvirksomheden baseret på bonuspotential, én del omhandlende afdækningsvirksomheden samt én del omhandlende aktivporteføljen vedrørende markedsbidraget. Porteføljen for markedsbidraget investeres ligesom den hidtidige investeringsportefølje efter investeringspolitikken fastsat af ATP's bestyrelse.

For at sikre stabilitet i pensionsrettighederne for fremtidige pensionister i forhold til den del af de samlede pensionsrettigheder, der vedrører markedsbidraget, og derfor er ugaranteret i forhold til forrentningselementet, vil der ske en konvertering af de markedsbaserede pensionsrettigheder frem mod medlemmets folkepensionsalder. Konverteringen af pensionsrettigheder baseret på markedsbidraget vil ske via en gradvis indfasning til en fuldt garanteret livrente ved folkepensionsalderen. Indfasningen over en årrække skal mindske risikoen for, at udsving på markederne medfører, at pensionsrettighederne ændres væsentligt kort tid før pensioneringstidspunktet. Indfasningen skal således modvirke risikoen for, at medlemmerne kan opleve et drastisk fald i pensionen, som tiden ikke kan rette op på. I praksis vil indfasningsperioden årligt blive fastsat af ATP's bestyrelse og indstillet til beskæftigelsesministeren via tariff bekendtgørelsen, hvoraf det vil fremgå, hvilke årgange der påbegynder indfasningen i det kommende år. ATP's bestyrelse vil fastsætte perioden ud fra en afvejning af forudsigelighed over for højere pension, hvorfor det forventes, at den bliver forholdsvis stationær. Indfasningsperioden skal dog som minimum være 5 år, idet der er behov for en periode af mindst denne varighed for at sikre, at der ikke opstår udsving i pensionen tæt på pensionering. Ved en indfasningsperiode på fx 15 år før pensionsalderen, vil der, for så vidt angår de dele af ATP Livslang Pension, som vedrører markedsbidraget, ske en løbende årlig konvertering med 1/15, 1/14, 1/13 osv. Herved overgår medlemmernes pensionsrettigheder til at være en garanteret livrente både hvad angår levetid og forrentning, således at de fulde garanterede pensionsrettigheder kendes fra udbetalingstidspunktet og følger den nuværende model i udbetalingsfasen.

Ved opdelingen af garantibidraget vil medlemmernes pensionsrettigheder i forhold til den del af garantibidraget, der udgør det nye markedsbidrag, således være ugaranteret i forhold til renteelementet frem mod konvertering til fuldt garanterede pensionsrettigheder ved pensioneringstidspunktet. Pensionsrettighederne vil i den mellemliggende periode variere i takt med markedsforholdene og vil dermed blive skrevet op, hvis afkastet er positivt, og skrevet ned, hvis afkastet er negativt. På pensionstidspunktet vil de pågældende pensionsrettigheder være garanteret ud fra de på konverteringstidspunkterne gældende markedsrenter uden illikviditetsspænd, mens levetiden, som i dag, er garanteret fra indbetalingstidspunktet, således at medlemmerne fra folkepensionsalderen har en fuldt garanteret pensionsret, både hvad angår levetid og forrentning.

Med introduktionen i forretningsmodellen for ATP af ovennævnte markedsbidrag på maksimalt en fjerdedel af garantibidraget og under det gældende niveau af garantibidraget på maksimalt 80 pct., vurderes modellen fortsat at være betryggende, da markedsbidraget ved indbetaling ikke belaster bonuspotentialt mere end rentebidraget. Realværdisikring af pensionsrettigheder samt eventuelle udgifter til levetider, hvis disse stiger mere end forventet, vil dog trække forskelligt på bonuspotentialt efterfølgende afhængigt af, om de stammer fra hhv. markeds- og rentebidrag. Udgangspunktet er i dag, jf. Folketingstidende 2007-08, A, L 40 som fremsat, side 1768, at pensionsrettighederne renteafdækkes på indbetalingstidspunktet. Afdækningen etablerer én gang for alle en forrentning svarende til markedsrenten uden et illikviditetsspænd, hvilket neutraliserer den renterisiko, der er knyttet til ATP's forpligtelser. Renterisiko, som vedrører optjeningen af nye pensionsrettigheder, afdækkes i de finansielle markeder fra tidspunktet for optjeningen og forbliver afdækket indtil udbetalingstidspunktet.

Anvendelsen af rentebidraget ændres ikke med forslaget, og som hidtil vil rentebidraget blive anvendt til køb af en pensionsrettighed, hvor forrentning og levetid er garanteret fra indbetalingstidspunktet. Hvad angår garantibidrag, som er indbetalt til ATP fra og med år 2015, er køb af pensionsrettigheder for medlemmer med mere end 15 år til pensionering baseret på en rullende tilgang, hvor pensionsrettigheden i forhold til renteelementet ikke garanteres med samme markedsrente for hele optjeningsperioden, men alene garanteres for gentagne kortere perioder fastsat af bestyrelsen.

ATP's rullende tilgang indebærer, at der efter udløbet af en garantiperiode kan ske opskrivning og nedskrivning af de pågældende pensionsrettigheder ud fra markedsrenteniveauet. For medlemmer med kortere tid til folkepensionsalderen end den af ATP's bestyrelse fastsatte indfasningsperiode købes en almindelig garanteret livrente på den på det tidspunkt aktuelle markedsrentekurve for det fulde garantibidrag. ATP's bestyrelse fastlægger garantiperiodernes længde i den tariffbekendtgørelse, der indstilles til beskæftigelsesministeren. Garantiperioderne har siden år 2015 været fastsat til 15 år i tariffbekendtgørelserne.

Det fuldstændige formuefællesskab, som blev etableret med lovændringen i år 2008, opretholdes også efter introduktionen af markedsbidraget, idet der efter forslaget fortsat føres en fælles overordnet investeringsstrategi for den samlede formue og fortsat er et bonusfællesskab med ét fælles bonuspotentialt for den samlede ordning på tværs af alle rettigheder i ATP.

Det fuldstændige formuefællesskab betyder, at risici vedrørende investeringer, afkast, levetid og realværdisikring fortsat deles og bæres i fællesskab mellem alle medlemmer, og fortsat gælder for alle pensionsrettigheder uanset optjenings-tidspunkt. Dette gælder med den modifikation, at markedsbidraget introducerer en ny underliggende portefølje, hvor risici vedrørende investering og afkast ikke deles og bæres

i fællesskab, ligesom afkastet af denne underliggende portefølje bestemmer de enkelte medlemmers pensionsrettigheder af markedsbidraget. Betydningen heraf er, at grundlaget for pensionsrettighederne, som danner udgangspunkt for den fælles bonuspolitik og dermed for tildelingen af bonus, ændrer sig ved introduktionen af den nye tarif for markedsbidragene.

Forslaget, i forhold til at lade en del af garantibidraget udgøres af et markedsbidrag, indebærer, at ATP's bestyrelse får øget bemyndigelse til at indstille forhold vedrørende ATP Livslang Pension til beskæftigelsesministeren. Essensen af de nye bemyndigelseskompetencer er, at bestyrelsen fremover får mulighed for at skabe et øget investeringsmæssigt råderum igennem det nye markedsbidrag, som kan medvirke til at sikre, at pensionsrettigheder fra ATP Livslang Pension også fremover udgør et relevant supplement til folkepensionen med det formål, at pensionister opnår en grundlæggende økonomisk tryghed. Samtidig forventer ATP at gennemføre en række ændringer vedrørende den måde, som de garanterede pensionsforpligtelser afdækkes på, så der skabes et bedre udgangspunkt for at tilstræbe en langsigtet opretholdelse af pensionernes realværdi. ATP's bestyrelse skal i sin vurdering af, om der skal indstilles etablering af et markedsbidrag til beskæftigelsesministeren inddrage analyser af, hvilke konsekvenser og risici en sådan ændring indebærer for medlemmernes fremtidige pensionsrettigheder, herunder betydningen for medlemmernes mulighed for realværdisikring fremadrettet. Det vil, som i dag, endvidere være en betingelse, at tilpasningerne generelt set opfylder kravene i § 18 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension om, at pensionsgrundlaget skal være baseret på betryggende forudsætninger og være rimeligt over for medlemmerne og andre berettigede, ligesom hensættelserne hertil i henhold til § 19 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension fortsat skal være tilstrækkelige.

Den foreslåede ændring ændrer ikke på, at beskæftigelsesministeren efter indstilling fra ATP's bestyrelse fastsætter det faktisk anvendte garantibidrags størrelse. En ændring af størrelsen af det faktisk anvendte garantibidrag vil fortsat være underlagt rimelighedsvurderingen i overensstemmelse med § 18 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og vil derfor kræve en vurdering af et eventuelt behov for en opsplitning af bonuspotentialt, alt efter hvilken andel garantibidraget udgør af det samlede bidrag.

Den foreslåede ændring i § 8 c, stk. 2, 3. pkt., i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension medfører heller ikke en ændring i beskæftigelsesministerens rolle i forhold til ATP's bestyrelses varetagelse af bestyrelsens opgaver.

Med etableringen af det fuldstændige formuefællesskab i år 2008, som også omfattede et bonusfællesskab med ét fælles bonuspotentialt for den samlede ordning, blev det muligt for ATP fremadrettet at føre én fælles bonuspolitik omfattende alle pensionsrettigheder i ATP. Udøvelse af en fælles bonuspolitik, hvor alle medlemmer – uanset hvornår de har optjent

deres rettighed – får den samme procentvise opskrivning af deres rettighed, anses for rimeligt.

Generelt betyder det, at udgangspunktet for ATP's bestyrelses beslutning om rimelighed i udlodning af bonus er, at dette fører til generelle bonusudbetalinger til alle medlemmer. Dette er i overensstemmelse med bemærkningerne til 2008-loven, jf. Folketingstidende 2007-08, A, L 40 som fremsat, side 1768.

Herudover kan der imidlertid være behov for at nuancere dette udgangspunkt i en ATP-kontekst. Eksempelvis vil der være situationer, hvor medlemmers løbende indbetalinger bidrager til at øge bonuspotentialet, men hvor hastigheden i opbygningen af bonuspotentialet ikke modsvarer væksten i markedsværdien af de afdækkede pensionsrettigheder, og at der derfor ikke vurderes at være tilstrækkeligt bonuspotentiale til at udlodde bonus generelt til alle.

Hvis der går lang tid frem til en tilstrækkelig opbygning af bonuspotentialet, vil der være medlemmer, som er gået på pension, som ikke vil opleve en realværdisikring af deres pension gennem flere år, når der ikke udbetales bonus generelt til alle, uanset at deres indbetalte midler har bidraget til bonuspotentialet. Manglende mulighed for at udbetale generel bonus kan særligt have betydning for de medlemmer, der får udbetalt pension.

Ved siden af udbetaling af generel bonus til alle, kan ATP's bestyrelse med forslaget, under hensyntagen til kravet i § 18, stk. 3 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension om, at der skal tilstræbes en langsigtet bonuspolitik, der sikrer pensionernes realværdi, derfor beslutte, som en del af bestyrelsens bonuspolitik, at tildele ATP's pensionister udbetalingsbonus i perioder, hvor det ikke er muligt at udlodde generel bonus til alle medlemmer.

Det er således ønskeligt at sikre et tydeligt grundlag for, at ATP's bestyrelse kan tildele udbetalingsbonus til pensionister, når dette anses for formålstjenstligt under hensyntagen til, at pensionerne bør realværdisikres, og da øvrige medlemmer har en længere horisont til at oparbejde realværdisikring. Det foreslås således, at målet om realværdisikring og et ønske fra ATP's bestyrelse om under de neden for angivne rammer at sikre pensionister adgang til midler i bonuspotentialet kan træde i stedet for kravet om samme procentvise opskrivning af deres rettigheder.

Det kan ikke udelukkes, at anvendelsen af udbetalingsbonus kan føre til omfordelinger. Med dette forstås, at der kan være en risiko for, at pensioner, der ikke er under udbetaling, ikke på længere sigt kan opnå de resultater, der er en forudsætning for realværdisikring.

Med accept heraf anses det for muligt for ATP's bestyrelse efter forslaget at anvende udbetalingsbonus under udøvelse af en fælles bonuspolitik inden for de i lovforslaget angivne rammer, idet det som i dag er ATP's bestyrelse, der beslutter konkrete bonusudbetalinger. ATP kan under visse omstæn-

digheder tilstræbe realværdisikring via udbetalingsbonus, hvis bonusgraden er over 10 pct., men under 20 pct. Såfremt bonusgraden er over 20 pct., skal i stedet tilstræbes en generel realværdisikring via generel bonus til alle medlemmer.

Hensigten med rammerne er at sikre, at bestyrelsen alene kan træffe beslutning om bonusudbetaling til ATP's pensionister, når bestyrelsen vurderer, at det kan ske inden for de givne rammer og er forsvarligt i forhold til ATP's muligheder for at tilstræbe realværdisikring via samme procentvise opskrivning til alle medlemmer.

Forslagets introduktion af en ny tarif på markedsbidraget påvirker på indbetalingstidspunktet hverken bonuspotentialets størrelse eller de eksisterende pensionsrettigheder. Størrelsen og frekvensen af fremtidige bonusudbetalinger kan til gengæld blive påvirket af produktændringen, da det må antages, at rettigheder optjent på forskellige grundlag vil udvikle sig forskelligt og dermed påvirke bonusgraden forskelligt efterfølgende. ATP's egne analyser indikerer, at den foreslåede produktændring kun for få årgange kan medføre et marginalt fald i den forventede pension, da muligheden for bonus for disse årgange potentielt forringes i forhold til en situation, hvor produktændringen ikke blev gennemført. ATP's analyser indikerer samtidig, at det samlede lovforslag til ændring af forretningsmodellen vil betyde en forventet forøgelse af pensionen for alle årgange. Den forventede pension for særligt de yngre årgange vil samtidigt stige, da pensionsrettighederne fra markedsbidraget forventeligt vil medføre tilskrivning af en højere forrentning (baseret på markedsafkastet af den diversificerede portefølje) ligesom de yngre medlemmer derigennem også kan få mere bonus ved udlodning af generel bonus. Ændringen påvirker dermed ikke de enkelte medlemmers eksisterende pensionsrettigheder, men alene de yderligere pensionsrettigheder det enkelte medlem måtte kunne opnå via fremtidig allokering af bonus ud fra det fælles bonuspotentiale. Ændringen påvirker således alene fremtidige forhold for medlemmerne via sikring af realværdien for de optjente pensionsrettigheder.

De nuværende lave renter har også haft en afsmittende effekt på aktiver med et forventet højere afkast og risiko end rentebaserede investeringer, og disse aktiver forventes fremadrettet at have et lavere afkast, end det har været tilfældet historisk. Det nuværende lave rentemiljø har – ud over forslag om ændring af ATP Livslang Pension – derfor også medført et behov for en ændret afdækningsstrategi. Det følger af tidligere lovbemærkninger til § 18, jf. Folketingstidende 2007-08, A, L 40 som fremsat, side 1768, at garanti-bidraget renteafdækkes på indbetalingstidspunktet, således at afdækningen en gang for alle etablerer en forretning svarende til markedrenten uden illikviditetsspænd, hvilket neutraliserer den renterisiko, der er knyttet til ATP's pensionsforpligtelser. Dermed belaster de garanterede pensionsrettigheder i udgangspunktet ikke bonuspotentialet. Siden år 2015 er ATP overgået til kun at etablere en forrentning svarende til markedrenten for de kommende 15 år for de garantiindbetalinger, hvor der er mere end 15 år til pensions-tidspunktet.

Med ATP's foreslåede ændringer i afdækningsstrategien kan ATP's bestyrelse vælge at overgå til en afdækningsstrategi med et langsigtet risikofokus, hvor afdækningsporteføljen i tillæg til afdækningen af renterisikoen kan indeholde aktiver med et forventet højere afkast og risiko, og hvorefter afdækningsvirksomheden som helhed kan være udsat for udsving i den samlede afdækning.

ATP's bestyrelses gennemførelse af en sådan ændret afdækningsstrategi ændrer ikke ved størrelsen på de allerede afgivne pensionstilsagn, men ændrer den regnskabsmæssige værdi af ATP's pensionsrettigheder og påvirker derigennem indirekte de yderligere pensionsrettigheder, det enkelte medlem måtte kunne opnå ved fremtidig allokering af bonus ud fra det fælles bonuspotentiale. Medlemmernes garanterede pensionsrettigheder på indbetalingstidspunktet er således uændrede, og ændringen giver en forventning om en bedre mulighed for realværdisikring af de optjente pensionsrettigheder ved accept af en marginalt øget risiko for ikke fuldt ud at kunne honorere de allerede afgivne og fremtidige pensionsrettigheder.

Forslaget indebærer, at der som en del af hensættelserne etableres en kollektiv kapitalbuffer, der kan opsamle gevinster og tab fra de mere risikofyldte aktiver i afdækningsporteføljen. Selvom ATP bibeholder den eksisterende rentefordækning af ATP's forpligtelser, betyder ændringerne i afdækningsstrategien, at et negativt afkast i afdækningsporteføljen kan påvirke resultatet af afdækningsvirksomheden. Tab, der udspringer af investeringerne i aktiver med højere risiko og højere forventet afkast i afdækningsporteføljen, vil endvidere kunne påvirke bonuspotentialet i varierende grad. Mindre tab vil kunne påvirke muligheden for fremadrettet at tage risiko i forhold til investeringerne i bonuspotentialet, men sådanne tab vil ikke direkte påvirke bonuspotentialets størrelse. Større tab i forhold til aktiver med et højere forventet afkast og risiko vil derimod skulle dækkes med midler fra bonuspotentialet.

I den nuværende ordning sker en ligelig fordeling af bidraget i et garantibidrag på 80 pct. og et bonusbidrag på 20 pct. Medlemmerne bidrager derimod ikke ligeligt til den nye kollektive kapitalbuffer relateret til afdækningsvirksomheden, idet det primært er de yngre generationer, som bidrager i kraft af deres længere forpligtelser. Ved ændringen af afdækningsstrategien bidrager alle medlemmer fremover fortsat med samme andel til det kollektive bonuspotentiale, mens andelen til den nye kollektive kapitalbuffer vil variere. Størrelsen af bidraget til den nye kollektive kapitalbuffer i afdækningsvirksomheden afhænger således af alderen på indbetalingstidspunktet, og det vil være de yngre generationer, der vil bidrage mest til den nye kollektive kapitalbuffer. Det er samtidig de yngre generationer, der via fremtidige bonusudlodninger kan forvente at opnå den største økonomiske fordel af den ændrede afdækningsstrategi, såfremt ændringen fastholdes. Det anses fremover i en ATP-kontekst for rimeligt, at alle medlemmer fortsat får lige andel i det ekstra overskud, som forventes at opstå gennem ændret afdækning. Dette sker via den bevarede fælles bonuspolitik,

idet bonuspotentialet er den ultimative risikotager. Det skal i den sammenhæng bemærkes, at man med lovændringen hermed afviger fra det seneste rimelighedsprincip i en ATP-kontekst, hvor alle medlemmer som udgangspunkt belaster bonuspotentialet lige meget i risikomæssig forstand, og at de afkast, der skabes i kraft af bonuspotentialets risikokapacitet, derfor er kollektive og skal fordeles til alle medlemmerne.

De samlede ændringer (ændret produkt og afdækningsstrategi) vurderes i ATP's egne analyser samlet set at være til gavn for medlemmerne. Dette er begrundet i, at begge dele understøtter en fremtidssikring af ATP Livslang Pension i et lavrentemiljø som det nuværende. De samlede ATP-analyser argumenterer således for, at ændringerne i forretningsmodellen vil være en fordel for både nuværende og kommende medlemmer uanset pensioneringstidspunkt i den forstand, at ATP's egne analyser viser, at alle medlemmer vil få en større forventet pension ved introduktionen af tiltagene.

Den nuværende regnskabsbekendtgørelse for ATP skal tilpasses, således at udmøntning af afdækningsstrategien i dette lovforslag muliggøres. I den forbindelse skal det vurderes, om den nye afdækningsstrategi kan rummes inden for de internationale regnskabsstandarder, som ATP's regnskabsregler følger i dag, og det vil skulle fastsættes, hvilke regnskabsprincipper ATP's regnskabsregler skal være i overensstemmelse med fremover.

I dag er der, som følge af krav i lovgivningen, sammenfald mellem markedsrenten, der anvendes i tariffen og den rente, som benyttes til opgørelsen af ATP's hensættelser. Pensionsrettigheden rentefordækkes på tegningstidspunktet, således at effekten af markedsudsving ikke har betydning for hensættelsens tilstrækkelighed relativt til renterisikoen. Hermed vurderes hensættelserne i dag per automatik at være tilstrækkelige relativt til renterisiko.

ATP's ændrede forretningsmodel vedrørende ændret afdækningsstrategi forudsætter anvendelse af en anden rentekurve til opgørelse af den regnskabsmæssige hensættelse. Det foreslås derfor, at ATP's bestyrelse fremadrettet kan beslutte at anvende en rentekurve tillagt et illikviditetsspænd til opgørelse af den regnskabsmæssige hensættelse. En rentekurve tillagt et illikviditetsspænd til brug for den regnskabsmæssige opgørelse af pensionsrettighedernes værdi gør, at der fremadrettet ikke længere vil være sammenfald mellem garantibidraget på indbetalingstidspunktet og den regnskabsmæssige hensættelse for den optjente pensionsrettighed herfor, idet opgørelsesrenten fremover vil ligge over tegningsrenten på grund af illikviditetsspændet. ATP's forslag indebærer, at hensættelserne fremover vil bestå af én del, som hensættes til den garanterede ydelse, og én del der er hensat til den nye kollektive kapitalbuffer relateret til afdækningsvirksomheden som beskrevet ovenfor, én del som vedrører bonuspotentialet, og én del som vedrører hensættelsen fra markedsbidraget.

Illikviditetsspændet foreslås fastsat inden for en model, der

tager hensyn til illikviditeten af ATP's forpligtigelser. Ifølge forslaget vil spændet kun blive medregnet, hvis det er nul eller positivt. Spændet fastsættes som tillæg til ATP's markedsrentekurve. Spændet, som fastsættes af ATP's bestyrelse, skal fastsættes i overensstemmelse med reguleringen af de gældende overordnede regnskabsprincipper for ATP i kapitel VII a i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, særlig §§ 25 d - 25 g samt inden for rammerne af de regnskabsregler for ATP, som skal fastsættes efter § 25 m, for at tilpasse nuværende regnskabsregler i bekendtgørelse om finansielle rapporter for ATP til de ændringer, der følger af nærværende lovforslag. ATP's ansvarshavende aktuar skal som i dag vurdere hensættelsernes tilstrækkelighed, og Finanstilsynet skal påse denne vurdering.

Illikviditetsspændet fastsættes af ATP's bestyrelse gennem deres bemyndigelse til at fastsætte ATP's hensættelsesgrundlag og er underlagt vurderingen af den ansvarshavende aktuar og Finanstilsynet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 og 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det fremgår af § 9, stk. 1, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at ATP's medlemmer kan fremsætte anmodning om udskydelse af deres pensionsudbetaling, hvorefter pensionen reguleres efter reglerne i § 9 a.

Det foreslås at ændre bestemmelsen i § 9, stk. 1, 1. pkt., således at der efter »folkepensionsalder« indsættes », jf. dog § 9 a, stk. 2«.

Forslaget er en konsekvens af, at der med lovforslagets § 1, nr. 7, foreslås, at der indsættes et nyt § 9 a, stk. 2, hvorefter bestyrelsen for ATP vil få hjemmel til at beslutte, at medlemmer med en pension under kapitaliseringsgrænsen, ikke kan udskyde udbetalingen af deres pension.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Efter § 9 a, stk. 1, 5. pkt., i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsættes den indstillede årlige tarif på grundlag af en markedsværdibaseret optjeningsrente.

Det foreslås, at i § 9 a, stk. 1, 5. pkt., ændres »den indstillede årlige tarif« til »de indstillede årlige tariffer« og »på grundlag af en markedsværdibaseret optjeningsrente, jf.« ændres til »i overensstemmelse med«.

Forslaget er en konsekvens af, at ATP's bestyrelse med lovforslagets § 1, nr. 4, fremover vil få bemyndigelse til, ud over at kunne indstille en tarif, som fastsættes på grundlag af en markedsbaseret optjeningsrente, også at kunne indstille en tarif, hvor forrentningselementet fastsættes løbende som afkastet af en underliggende portefølje (af diversificerede

investeringsaktiver), som dog maksimalt kan angå en fjerdedel af garantibidraget.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7.

Det fremgår af § 9 a, at ATP's medlemmer har mulighed for at udskyde udbetalingen af deres pension i op til 10 år efter deres folkepensionsalder. Det gælder også medlemmer med pensioner under kapitaliseringsgrænsen (3.050 kr. i årlig pension i 2020). Hvis pensionen ved udløbet af udskydelsesperioden fortsat er under kapitaliseringsgrænsen, vil pensionen blive kapitaliseret til et engangsbeløb. I modsat fald vil medlemmet få udbetalt en løbende månedlig ydelse.

Det foreslås, at der i § 9 a indsættes et nyt *stk. 2*, hvorefter bestyrelsen for ATP får hjemmel til at beslutte, at medlemmer med en pension under kapitaliseringsgrænsen ikke kan udskyde udbetalingen af deres pension.

Forslaget betyder, at medlemmer med pensioner under kapitaliseringsgrænsen efter beslutning fra bestyrelsen for ATP ikke længere vil have mulighed for at udskyde udbetalingen af deres pension. Dette er en ændring fra de nuværende regler, hvor kapitaliseringen af pensionen først sker, når medlemmet henvender sig.

Forslaget betyder endvidere, at det engangsbeløb, som ATP oplyser, når medlemmet når udskydelsestidspunktet (folkepensionsalderen), er det samme, uanset hvornår det kommer til udbetaling, da beregningen altid vil ske ved medlemmets folkepensionsalder. For medlemmer med pensioner på kapitaliseringsgrænsen kan beløbet pt. være op mod 75.000 kr.

Ved kapitalisering og udbetaling af et engangsbeløb pålægges medlemmet en afgift til staten på 40 pct. Ved udbetaling af en løbende pensionsydelse bliver ydelsen indkomstbeskattet, og ydelsen kan indgå i modregningen af offentlige pensioner.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det fremgår af § 14 b, stk. 1 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at der til en efterlevende ægtefælle eller samlever til et medlem af tillægspensionsordningen ved medlemmets død udbetales et engangsbeløb på 40.000 kr. Anderledes fremgår det af § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1401 af 13. december 2019 om beregning og udbetaling af Arbejdsmarkedets Tillægspension og engangsbeløb i forbindelse med et ATP-medlems død, at engangsbeløbet, som kommer til udbetaling i medfør af § 14 b, stk. 1, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, udgør 75.000 kr., idet beløbet efter § 14 b, stk. 5, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension kan og er blevet reguleret af bestyrelsen for ATP.

Det foreslås, at beløbsangivelsen for dødfaldsydelsen udgår af § 14 b, stk. 1, så beløbet fremover alene fremgår af bekendtgørelsen, ligesom det foreslås at flytte bemyndigelsen i § 14 b, stk. 5, om, at beløbet kan reguleres af bestyrelsen for ATP, til § 14 b, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 9. Det foreslås herudover, at udtrykket »at separation mellem ægtefællerne har fundet sted« ændres til »en separation mellem ægtefællerne.«

Ved de foreslåede ændringer bringes loven og bekendtgørelsen i overensstemmelse, og derved skabes højere grad af klarhed for medlemmet og ægtefælle eller samlever til medlemmet af ATP Livslang Pension, som berøres af engangsydelsen. Herudover vil den foreslåede ændring smidiggøre en eventuel senere ændring af engangsydelsens størrelse, idet dette alene vil kræve en ændring af bekendtgørelsen og ikke tillige loven.

Den foreslåede ændring medfører herudover ingen ændringer i gældende ret. Engangsydelsen udgør i dag 75.000 kr., og administreres således i henhold til § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1401 af 13. december 2019, og størrelsen af engangsydelsen fastsættes som hidtil af bestyrelsen for ATP.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Det fremgår af § 14 b, stk. 5, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at engangsbeløbet til efterlevende ægtefæller eller samlever til medlemmer, kan reguleres af bestyrelsen for ATP.

Det foreslås, at § 14 b, stk. 5, ophæves.

Forslaget skal ses i sammenhæng med ændringen i lovforslagets § 1, nr. 8.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Det fremgår af § 14 e, stk. 1, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at der til hvert barn af et medlem af tillægspensionsordningen udbetales et engangsbeløb på 40.000 kr. ved medlemmets død. Anderledes fremgår det af § 4, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1401 af 13. december 2019 om beregning og udbetaling af Arbejdsmarkedets Tillægspension og engangsbeløb i forbindelse med et ATP-medlems død, at engangsbeløbet, som kommer til udbetaling i medfør af § 14 e, stk. 1, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, udgør 50.000 kr., idet beløbet i henhold til § 14 e, stk. 4 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension kan og er blevet reguleret af bestyrelsen for ATP.

Det foreslås, at der i § 14 e, stk. 1, 1. pkt., efter »engangsbeløb« indsættes »for hvert barn under 21 år«. Det foreslås herudover, at i § 14 e, stk. 1, 2. pkt., ændres »udgør for hvert

barn under 21 år 40.000 kr.« til »fastsættes af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.«.

Herved foreslås det, at beløbsangivelsen for dødfaldsydelsen udgår i § 14 e, stk. 1, så beløbet fremover alene fremgår af bekendtgørelsen, ligesom det foreslås at flytte bemyndigelsen i § 14 e, stk. 4, om, at beløbet kan reguleres af bestyrelsen for ATP, til § 14 e, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 11.

Ved den foreslåede ændring bringes loven og bekendtgørelsen i overensstemmelse og derved skabes højere grad af klarhed for medlemmet og børn af medlemmet af ATP Livslang Pension, som berøres af engangsydelsen. Herudover vil den foreslåede ændring smidiggøre en eventuel senere ændring af engangsydelsens størrelse, idet dette alene vil kræve en ændring af bekendtgørelsen og ikke tillige loven.

Den foreslåede ændring medfører herudover ingen ændringer i gældende ret. Engangsydelsen udgør i dag 50.000 kr., og administreres således i henhold til § 4, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1401 af 13. december 2019, og størrelsen af engangsydelsen fastsættes som hidtil af bestyrelsen for ATP.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Det fremgår af § 14 e, stk. 4, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at engangsbeløbet til børn af medlemmer af tillægspensionsordningen, kan reguleres af bestyrelsen for ATP.

Det foreslås, at § 14 e, stk. 4 ophæves.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 10.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

Det fremgår af § 16, stk. 2, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at der ikke fradrages et beløb til dækning af dødsfaldsydelsen efter § 14 b, for bidragsbetalende medlemmer, som er fyldt 70 år.

Til og med år 2018 ophørte ATP's dødsfaldsdækning efter § 14 b, når medlemmet fyldte 70 år, dvs. fem år efter den daværende folkepensionsalder på 65 år. Følgelig blev der ikke fradraget et beløb til dækning af ydelsen, når medlemmet var fyldt 70 år. Medlemmer over 70 år betalte således ikke det såkaldte ægtefællebidrag, da en eventuel ægtefælle eller samlever ikke var berettiget til at modtage en dødsfaldsydelse efter et medlem, hvis medlemmet var fyldt 70 år på tidspunktet for dødsfaldet.

Som konsekvens af, at folkepensionsalderen efter lov om social pension gradvist forhøjes, blev § 14 c med lov nr. 442

af 8. maj 2018 tilpasset hertil, således at dødsfaldsdækningen fra 1. januar 2019 først bortfalder den 1. i måneden 5 år efter, at medlemmet har nået sin folkepensionsalder, uanset hvilken folkepensionsalder medlemmet har.

Det foreslås, at i § 16, stk. 2, ændres »for bidragsbetalende medlemmer, som er fyldt 70 år« til »fra og med den 1. i måneden 5 år efter, at et bidragsbetalende medlem har nået folkepensionsalderen«.

Det foreslås således at ændre bestemmelsen i § 16, stk. 2, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, således at opkrævningen af beløb til dækning af dødsfaldsydelsen tilpasses, så opkrævning sker for de medlemmer, der har ret til ydelsen. Ændringen burde være gennemført i forbindelse med den ændring af § 14 c, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, der trådte i kraft 1. januar 2019 (lov nr. 442 af 8. maj 2018, § 2, nr. 2). Dette har dog og vil ikke få konsekvenser for ATP's medlemmer, da der endnu ikke er sket fradrag af et beløb til dækning af ydelsen, hvor retten til dødsfaldsdækning er bortfaldet, hvilket tidligst vil kunne blive tilfældet fra 2024.

Forslaget indebærer, at det igen er de medlemmer, der har ret til ydelsen, som også bliver fradraget et beløb til finansiering af ydelsen. Dvs. det er kun de medlemmer, der er omfattet af dækningen, der betaler herfor.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13

Det fremgår af § 17, stk. 2 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at beskæftigelsesministeren kan bestemme, at ATP kan give henstand med indbetaling samt eftergive bidrag og renter.

Det foreslås at ændre bestemmelsen i § 17, stk. 2, 2. pkt., i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension ved at tilføje, at ATP også får mulighed for at eftergive krav på omkostninger, som ATP har haft ved at indbringe sagen for fogedretten, når ATP eftergiver bidrag og renter.

I de tilfælde, hvor en arbejdsgiver ikke indbetaler ATP-bidrag, vil en del af sagerne blive overgivet til fogedretten med henblik på at få inddrevet skyldige bidrag og renter. I den forbindelse vil ATP's krav mod arbejdsgiveren blive forøget med rets- og fogedgebyrer forbundet med sagens indbringelse for retten.

I de tilfælde, hvor ATP må afslutte sagen mod arbejdsgiveren, som ikke kan inddrives på grund af arbejdsgiverens manglende evne til at betale, kan ATP eftergive bidrag og renter, jf. § 17, stk. 2, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. Hvor ATP har måttet eftergive krav på bidrag og renter, må det formodes, at det tillige ikke er muligt at inddrive de omkostninger, som ATP har haft ved at indbringe sagen for fogedretten.

Forslaget betyder, at ATP får en tydelig hjemmel til tillige at eftergive krav på omkostninger, som ATP har måttet afholde i forbindelse med at indbringe sagen for fogedretten.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 14

Det fremgår af § 17, stk. 3 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at sker indbetaling af bidrag ikke rettidigt, skal arbejdsgiveren betale renter af bidraget med 1½ pct. for hver påbegyndt måned fra kvartalets udløb.

Det foreslås, i § 17, stk. 3, udgår »med 1½ pct. for hver påbegyndt måned fra kvartalets udløb, jf. stk. 1« og som *nyt 2. pkt.* indsættes: »Beskæftigelsesministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætte nærmere regler om rentesatsen i 1. pkt. samt principper for beregning og opkrævning af renten hos arbejdsgiverne.«

Efter indstilling fra bestyrelsen for ATP vil beskæftigelsesministeren herefter kunne fastsætte nærmere regler om rentesatsen samt principper for beregning og opkrævning af renten hos arbejdsgiverne, fx ved at tilpasse rentebestemmelserne til de gældende regler i renteloven eller til strafrenterne i øvrige ordninger administreret af ATP.

Forslaget betyder, at der indføres en fleksibel mulighed for at ændre rentereglerne løbende, ligesom der kan indføres samme principper for beregning og opkrævning af renten i ATP samt en ensartet rentesats i forhold til de arbejdsgiverfinansierede sikringsordninger, som ATP administrerer. For disse gælder generelt en rentesats fastsat i medfør af § 5 i renteloven.

Med forslaget ønskes det at forenkle reglerne for arbejdsgiverne om renter ved for sen betaling af ATP-bidraget. Forenklingen foreslås at ske gennem samordning af principper for beregning og opkrævning samt fastsættelse af en ensartet rentesats med de arbejdsgiverfinansierede sikringsordninger, som ATP administrerer.

Forslaget gør det endvidere muligt at standardisere og fjerne de forskelle – som er i dag – i de anvendte rentesatser, metoder og principper for beregning af renter ved for sen betaling på tværs af ATP og de sikringsordninger, som ATP administrerer. De uensartede metoder medfører forskelle i konsekvenser for arbejdsgiverne ved for sen betaling, hvilket giver ugenomsigtighed for arbejdsgiverne.

Forslaget gør det ligeledes muligt løbende at fastsætte et renteniveau, som er mere overensstemmende med det generelle renteniveau i samfundet, som kan gå op og ned. Ved vurdering af, hvad der er et rimeligt niveau for renter ved for sen betaling, vurderes det, at ATP som kreditor bør lægge sig op ad andre offentlige myndigheder. Andre myndigheder

som fx Skattestyrelsen anvender et renteniveau, der svarer til Økonomistyrelsens vejledning.

En ændring af den gældende faste renteopkrævning på 1½ pct. pr. påbegyndt måned vil først kunne ske, når de relevante it-systemer hos ATP er forberedt til en sådan ændring. Det foreslås derfor, jf. lovforslagets § 2, stk. 2, at det er beskæftigelsesministeren, der fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af denne bestemmelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 15

Det fremgår af § 18, stk. 1 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at ATP skal anmelde et pensionsgrundlag til Finanstilsynet, og at pensionsgrundlaget skal indeholde angivelse af grundlaget for beregning af pension, bl.a. opdelingen i garanti- og bonusbidrag. Af § 18, stk. 2 fremgår det, at det anmeldte pensionsgrundlag skal baseres på betryggende forudsætninger, og det skal være rimeligt over for medlemmerne og andre berettigede.

Det foreslås at ændre bestemmelsen i § 18, stk. 1, nr. 1, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension således, at det tillige fremgår, at pensionsgrundlaget for fremtiden også skal indeholde en angivelse af opdelingen af garantibidraget i markeds- og rentebidrag.

Forslaget betyder, at ATP's bestyrelse ved anmeldelse af pensionsgrundlaget til Finanstilsynet skal angive opdelingen af garantibidraget i henholdsvis et markedsbidrag og et rentebidrag samt hvilke årgange, der er under indfasning.

Den foreslåede ændring har sammenhæng med ændringerne foreslået i § 8 c, idet pensionsgrundlaget med de foreslåede ændringer fremover også indeholder markeds- og rentebidrag, jf. lovforslagets § 1, nr. 4 og bemærkningerne hertil.

Forslaget betyder endvidere, at Finanstilsynet får et fyldestgørende grundlag for at vurdere ATP's tarifgrundlag. Det ændres således ikke ved, at det fortsat vil være et krav, at pensionsgrundlaget skal være rimeligt over for medlemmer og andre berettigede.

Pensionsgrundlaget anses i den forbindelse for at være rimeligt, når alle medlemmer indbetaler den samme andel af det samlede bidrag til bonuspotentialet, uanset at medlemmerne, afhængigt af deres alder på indbetalingstidspunktet, vil deltage i forskellige underliggende ordninger; med rullende rentegaranti, livrente med markedsrisiko eller livsvarig rentegaranti (og dermed forskelligt udgangspunkt for den fælles bonuspolitik). Endvidere anses det for at være rimeligt, at medlemmerne, afhængigt af deres alder på indbetalingstidspunktet, bidrager forskelligt til den del af de kollektive midler, som fremkommer ved forskellen mellem en opgørelse af værdien af forpligtigelserne over for medlemmerne med den renteforudsætning, som benyttes i tarifgrundlaget og

den renteforudsætning, som benyttes til opgørelse af hensættelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 16

Det fremgår af § 18, stk. 4 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at Finanstilsynet kan fastsætte nærmere regler bl.a. om anmeldelse og indholdet af pensionsgrundlaget i bestemmelsens stk. 1, om betryggende forudsætninger og rimelighed i bestemmelsens stk. 2 og om at tilstræbe realværdisikring i bestemmelsens stk. 3.

Det foreslås at ændre bestemmelsen i § 18, stk. 4, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, således at bemyndigelse for fremtiden ikke omfatter de i stk. 3 nævnte forhold.

Med lovforslaget foreslås det, at introduktionen af en ny tarif for markedsbidraget ikke påvirker det fuldstændige formuefællesskab, som fortsat vil være opretholdt mellem alle pensionsrettighederne. Det fuldstændige formuefællesskab er fortsat rimeligt i en ATP-kontekst med introduktionen af en ny tarif for markedsbidraget. Som konsekvens heraf ændres rammerne for Finanstilsynets tilsyn med ATP, hvilket afstedkommer forslaget om at ændre § 18, stk. 4, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, således at Finanstilsynet ikke fremadrettet kan fastsætte nærmere regler om ATP's bonuspolitik.

Pensionsgrundlaget skal fortsat anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at det tages i anvendelse, og det skal på samme måde som i dag angive, hvor stor en pensionsrettighed det enkelte medlem optjener på baggrund af de indbetalte bidrag, herunder regler for fordeling af det realiserede resultat til medlemmerne og andre berettigede. Det anmeldte pensionsgrundlag skal endvidere fortsat være baseret på betryggende forudsætninger og være rimeligt over for medlemmerne og andre berettigede.

Lovforslaget medfører således ikke ændringer i, at det enkelte medlem fortsat har krav på, at der sker en rimelig fordeling – dog med den modifikation, som beskrevet under lovforslagets § 1, nr. 4 og bemærkningerne hertil, at det foreslås, at realværdisikring skal kunne medføre udbetaling af bonus alene til pensionisterne under visse nærmere betingelser. Dermed vil udbetalingsbonus til pensionister, der foretages som led i realværdisikring, ikke i sig selv fremadrettet være underlagt en rimelighedsvurdering af Finanstilsynet. Finanstilsynet vil således fremadrettet alene skulle påse, om den politik for bonusudlodning, der fastlægges af ATP's bestyrelse, er i overensstemmelse med de betingelser, som fremgår af lovforslaget, herunder de grænser som er fastsat.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 17

Det fremgår af § 21, stk. 3, nr. 1 og 2 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at lønmodtagerrepræsentanterne i ATP's repræsentantskab bl.a. udpeges med 10 personer efter indstilling af Landsorganisationen i Danmark og 3 personer efter indstilling af Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd.

Det foreslås i § 21, stk. 1, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension at ophæve nr. 1 og 2 og erstatte bestemmelserne med et nyt nr. 1, hvor de tidligere 13 personer nu alle udpeges efter indstilling fra Fagbevægelsens Hovedorganisation, ligesom det foreslås, at nr. 3 og 4 herefter bliver nr. 2 og 3.

Efter beslutningen hos henholdsvis Landsorganisationen i Danmark og Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd om etablering af en ny samlet hovedorganisation under navnet Fagbevægelsens Hovedorganisation pr. 1. januar 2019, er der behov for at tilpasse bestemmelser om sammensætningen af repræsentantskabet.

Forslaget betyder, at alle de personer, som tidligere blev udpeget af henholdsvis Landsorganisationen i Danmark og Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, nu udpeges af Fagbevægelsens Hovedorganisation, hvori de to tidligere organisationer nu er samlet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 18

Det fremgår af § 23, stk. 1, nr. 4 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at lønmodtagerrepræsentanterne i ATP's bestyrelse bl.a. udpeges med 3 personer efter indstilling af Landsorganisationen i Danmark.

Det foreslås i § 23, stk. 1, nr. 4, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension at ændre indstillingsretten fra "Landsorganisationen i Danmark" til "Fagbevægelsens Hovedorganisation".

Efter beslutningen hos henholdsvis Landsorganisationen i Danmark og Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd om etablering af en ny samlet hovedorganisation under navnet Fagbevægelsens Hovedorganisation pr. 1. januar 2019, er der behov for at tilpasse bestemmelser om sammensætningen af bestyrelsen.

Forslaget betyder, at de personer, som tidligere blev udpeget af Landsorganisationen i Danmark, nu udpeges af Fagbevægelsens Hovedorganisation, hvori den tidligere organisation nu indgår.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 19

Det fremgår af § 23, stk. 1, nr. 6 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at lønmodtagerrepræsentanterne i ATP's be-

styrelse bl.a. udpeges med 1 person efter indstilling af Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd og Ledernes Hovedorganisation i fællesskab.

Det foreslås i § 23, stk. 1, nr. 6 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension at ændre indstillingsretten fra "Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd og Ledernes Hovedorganisation i fællesskab" til "Fagbevægelsens Hovedorganisation og Ledernes Hovedorganisation i fællesskab".

Efter beslutningen hos henholdsvis Landsorganisationen i Danmark og Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd om etablering af en ny samlet hovedorganisation under navnet Fagbevægelsens Hovedorganisation pr. 1. januar 2019, er der behov for at tilpasse bestemmelsen til organisationens nye navn.

Forslaget betyder, at Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd erstattes med Fagbevægelsens Hovedorganisation, som sammen med Ledernes Hovedorganisation i fællesskab indstiller ét medlem efter denne bestemmelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 20

Det fremgår af § 23, stk. 11, 2. pkt. i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at generelle forskrifter og vejledninger, der udsendes til medlemmerne og deres arbejdsgivere, skal godkendes af ATP's bestyrelse.

Det foreslås at ophæve bestemmelsen i § 23, stk. 11, 2. pkt., da den ikke længere er relevant.

Forslaget betyder, at loven tilpasses til realiteten i dag, hvor der er nye informationskanaler. I dag udsendes der ikke længere generelt vejledningsmateriale, hverken fysisk eller digitalt til bidragspligtige arbejdsgivere eller til ATP's medlemmer, da medlemmerne og arbejdsgiverne selv indhenter eller får nødvendig information om pension, indberetning, indbetaling m.v. på bl.a. borger.dk og virk.dk.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 21

Efter § 30, stk. 1 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension er arbejdsgivere forpligtet til at indberette optjent ATP-bidrag for lønmodtagere enten til indkomstregisteret eller til ATP. Reglerne om frister for indberetning fremgår af indkomstregisterloven eller bekendtgørelse nr. 1385 af 25. november 2015 om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Det foreslås i § 30 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension at indsætte et nyt stk. 2, hvorefter beskæftigelsesministeren efter indstilling fra bestyrelsen for ATP kan fastsætte nærmere regler om efterfølgende reguleringer i indberetninger, herunder frister herfor og om opkrævning og udbetaling af krav i tilknytning hertil. Ændringen udvider den gælden-

de bemyndigelse til beskæftigelsesministeren. Bestemmelsen indeholder allerede en bemyndigelse til beskæftigelsesministeren til at kunne fastsætte nærmere regler om arbejdsgivernes indberetninger af bidrag til ATP, men ikke mulighed for at fastsætte andre regler. Det foreslås endvidere at *stk. 2-4* herefter bliver til *stk. 3-5*.

Det foreslås med det nye § 30, stk. 2, at reglerne skal fastsættes efter indstilling af bestyrelsen for ATP. Herved tilstræbes det, at der ikke indføres regler, som vil være u hensigtsmæssige eller byrdefulde for arbejdsgiverne, henholdsvis lønmodtagerne, ligesom det sikres at den specifikke regulering er egnet til at opfylde ATP's krav til systemtekniske løsninger. Det foreslås endvidere, at der konsekvensrettes i henvisningerne, således at der fortsat sker korrekt henvisning til de relevante stykker.

Forslaget omfatter ikke indberetning og indbetaling af ATP-bidrag af overførselsindkomster.

Forslaget betyder, at ATP's bestyrelse kan indstille regler om efterfølgende reguleringer i indberetninger, herunder frister herfor og om opkrævning og udbetaling af krav i tilknytning hertil, og som gør det muligt at indføre regler i forhold til ATP, som er hensigtsmæssige for arbejdsgiverne, henholdsvis lønmodtagerne, ligesom det sikres, at den specifikke regulering er egnet til at opfylde ATP's krav til systemtekniske løsninger, således at det i fremtiden eventuelt bliver muligt for ATP at etablere automatiske systemtekniske løsninger til håndtering af de for ATP afledte økonomiske forpligtelser ved arbejdsgivernes efterfølgende reguleringer af indberetninger i Indkomstregisteret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.10 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 22

Det følger af § 30, stk. 4, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at ATP til brug for administrationen af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension kan få terminaladgang til oplysninger i indkomstregisteret, og at dette omfatter alle de oplysninger, der er nødvendige til brug for beregning, opkrævning og godskrivning af ATP-bidrag til udbetaling af pension og dødsfaldsydelser samt opgaver i kontroløjemed m.v. Der kan herunder ske samkøring og sammenstilling af oplysninger for at kontrollere, at indbetaling af bidrag og udbetaling af ydelser sker i henhold til loven og regler, der er udstedt i medfør af loven.

Det foreslås at ændre i § 30, stk. 4, 1. pkt., således at der fremover henvises til *stk. 4* i stedet for *stk. 3*.

Forslaget er en konsekvensændring som følge af, at det foreslås, at der indsættes et nyt § 30, stk. 2, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. lovforslagets § 1, nr. 21, og forslaget sikrer således, at der fremover henvises til den relevante bestemmelse efter indsættelse af et nyt § 30, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.10 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 23

Efter § 36, stk. 1, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension underrettes medlemmerne af ATP om de konterede bidrag ved en kontoudskrift. Et medlem, som ønsker at fremsætte indsigelse mod de konterede bidrag, skal kontakte ATP inden, der er gået 3 år fra modtagelsen af kontoudskriften. Hvis det ikke har været muligt for ATP at underrette medlemmet om de konterede bidrag, skal indsigelsen fremsættes over for ATP, inden der er gået 5 år fra det tidspunkt, hvor bidraget skulle have været indbetalt til ATP. Det fremgår af lovbemærkningerne fra 1977, jf. Folketingstidende 1976-77 (2. samling), A, L 166 som fremsat, side 4618, at oplysninger om størrelsen af de indbetalte ATP-bidrag (kontoudskriften) fremtidig vil fremgå af medlemmernes slutopgørelser.

Det foreslås i § 36, stk. 1, 1. pkt. i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension at ændre ”kontoudskrift fra Arbejdsmarkedets Tillægspension vedrørende bidraget” til ”underretning om bidragene i årsopgørelsen eller ved anden meddelelse”.

Forslaget er en teknisk ændring af kommunikationsformen af den gældende bestemmelse, så det kommer til at fremgå, at underretningen om de konterede bidrag sker via årsopgørelsen eller ved anden meddelelse – og ikke ved en kontoudskrift.

Ændringen i ordlyden skal medvirke til at undgå misforståelser om, hvor medlemmerne kan orientere sig om deres konterede bidrag og sikre, at et medlem rettidigt kontakter ATP, hvis medlemmet ikke er enig i de konterede bidrag.

Medlemmerne bliver som udgangspunkt orienteret om de konterede bidrag i deres årsopgørelse. Hvis et medlem ikke i henhold til gældende lovgivning modtager en årsopgørelse, vil medlemmet modtage underretningen om de konterede bidrag ved anden meddelelse. Hvis medlemmet ikke er fritaget for Digital Post, sender ATP underretningen om de konterede bidrag til medlemmet via Digital Post. Hvis medlemmet er fritaget for Digital Post, og ATP ikke har medlemmets kontaktoplysninger, er det ikke muligt for ATP at orientere medlemmet om de konterede bidrag. I disse situationer journaliserer ATP det brev, som skulle have været sendt til medlemmet, som dokumentation for, at ATP har forsøgt at orientere medlemmet om bidraget.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.11 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 24

Efter den gældende § 36, stk. 2 forældres krav på de enkelte ydelser i henhold til lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension 5 år efter, at ydelsen er forfaldet til betaling. Efter den gældende § 9, stk. 1, 3. pkt. kan bestyrelsen for ATP bestemme, at mindre pensionsbeløb med tillæg af bonuspension

udbetales som kapitaliserede engangsbeløb. For de medlemmer, som ATP ikke umiddelbart kan udbetale et kapitaliseret engangsbeløb til, fordi ATP ikke kan komme i kontakt med medlemmet ved pensioneringstidspunktet, sker forældelse først ved det 15. år efter folkepensionsalderen, da de kan udskyde deres pension i 10 år. Der er tale om medlemmer, som typisk er bosat i udlandet med en ukendt adresse, og som ikke har en NemKonto.

Det foreslås i § 36, at der indsættes et *stk.* 3, hvorefter krav på kapitaliserede engangsbeløb, jf. § 9, stk. 1, først forældes 15 år efter, at beløbet er forfaldet til betaling.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 7.

Forslaget indebærer, at krav på kapitaliserede engangsbeløb, jf. § 9, stk. 1, forældes 15 år efter, at beløbet er forfaldet til betaling, således at hovedreglen på forældelse efter 5 år, som fastsat i § 36, stk. 2, fraviges for kapitaliserede engangsbeløb, jf. § 9, stk. 1.

Med forslaget skabes der klarhed over reglerne om udskydelse for medlemmer med pensioner, der ikke overstiger kapitaliseringsgrænsen på udskydelsestidspunktet, idet det kan være vanskeligt for ATP's medlemmer at overskue de beløbs- og skattemæssige konsekvenser ved at udskyde deres pension.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås i *stk.* 1, at loven træder i kraft den 1. juli 2021.

Det foreslås i *stk.* 2, at det er beskæftigelsesministeren, der fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af den med lovforslagets § 1, nr. 14, ændrede bestemmelse. Ændringsbestemmelsen i § 1, nr. 14 foreslår at ophæve den gældende faste rente på 1½ pct. pr. påbegyndt måned og erstatte den med en bemyndigelse for beskæftigelsesministeren til efter indstilling fra bestyrelsen for ATP at fastsætte nærmere regler om rentesatsen samt om principper for beregning og opkrævning af rente hos arbejdsgiverne.

Ophævelse af den nugældende rentebestemmelse med en rente på 1½ pct. og fastsættelse af anden rente og øvrige ændrede regler for renter ved for sen indbetaling vil først kunne ske, når de nødvendige relevante it-systemer hos ATP er forberedt til en sådan ændring.

Med forslaget bliver det muligt på det tidspunkt, hvor bestemmelsen sættes i kraft, at fjerne den konkrete rentebestemmelse om 1½ pct. i rente, og erstatte den med lovforslagets nye bemyndigelsesbestemmelse. Det bemærkes, at der frem til ikrafttrædelsestidspunktet vil skulle administreres i overensstemmelse med de hidtil gældende regler. Den hidtil gældende retstilstand fortsætter således uændret som i dag frem til ikrafttrædelsestidspunktet.

Det foreslås desuden, at det er beskæftigelsesministeren, der fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af de med lovforslagets § 1, nr. 5, 7 og 24 ændrede bestemmelser. Det foreslås med bestemmelserne i § 1, nr. 5, 7 og 24, at der indsættes hjemmel til, at bestyrelsen for ATP kan beslutte, at medlemmer med en pension under kapitaliseringsgrænsen ikke kan udskyde udbetalingen af deres pension, og at der for at bringe sammenhæng i reglerne samtidig ændres i forældelsesreglerne, så krav på kapitaliserede engangsbeløb først forældes 15 år efter, at beløbet er forfaldet til betaling.

Med forslaget bliver det muligt på det tidspunkt, hvor bestemmelserne sættes i kraft, at skabe den nødvendige sammenhæng mellem beslutningen i ATP's bestyrelse om at ændre reglerne om straks kapitalisering og ikrafttrædelsen af ændringen i forældelsesreglerne om, at krav på kapitaliserede engangsbeløb først forældes 15 år efter, at beløbet er forfaldet til betaling. Hermed tydeliggøres det, at forældelsesreglen ikke har virkning for allerede skete kapitaliseringer. Endvidere skabes der mulighed for at forberede de nødvendige it-systemændringer samt udkast til eventuelle bekendtgørelsesændringer. Det bemærkes, at der frem til ikrafttrædelsestidspunktet for disse bestemmelser vil skulle administreres i overensstemmelse med de hidtil gældende regler. Den hidtil gældende retstilstand fortsætter således uændret som i dag frem til ikrafttrædelsestidspunktet.

Det foreslås, at de bekendtgørelsesændringer, der er omtalt i bemærkningerne til lovforslaget (bekendtgørelse nr. 570 af 2. juni 2006 om finansielle rapporter for Arbejdsmarkedets Tillægspension), udstedes tidnok til, at lovændringerne kan træde i kraft 1. januar 2022. Dermed vil de foreslåede ændringer få betydning for regnskabsåret, der påbegyndes 1. januar 2022, således at ændringerne kan blive implementeret i løbet af år 2022 med henblik på at slå igennem i ATP's regnskab for året 2022.

Det bemærkes, at lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. lovens § 38, stk. 1, hvorfor dette heller ikke vil være tilfældet for de ændringer, der foretages med lovforslaget.

Det følger dog af § 38, stk. 2, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at danske lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende på Færøerne, og som er beskæftiget på Færøerne for den danske stat eller for virksomheder og institutioner, der har sæde eller styrelse i den øvrige del af riget, er omfattet af loven, for så vidt de i øvrigt opfylder betingelserne for medlemskab.

Det følger endvidere af § 38, stk. 3, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende i Grønland, og som beskæftiges i Grønland for den danske stat eller for danske virksomheder og institutioner, er omfattet af loven, for så vidt de i øvrigt opfylder dennes betingelser for medlemskab af ATP. Tilsvarende regler gælder for danske lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende i Grønland, og som beskæftiges for udenlandske virksomheder og institutioner i Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 8 c. Bidrag, der vedrører tiden fra den 1. januar 2008, med fradrag af beløb efter § 16 opdeles i et garantibidrag og et bonusbidrag. Medlemmer erhverver pension af garantibidrag i overensstemmelse med den tarif, der fastsættes en gang årligt for det følgende år.

Stk. 2-3. ---

§ 8 c. ---

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension nærmere regler om principperne for fastsættelse af den årlige tarif, jf. stk. 1. Beskæftigelsesministeren fastsætter tariffen efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension. Den indstillede årlige tarif fastsættes på grundlag af en af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsat markedsværdibaseret optjeningsrente i overensstemmelse med pensionsgrundlaget, jf. § 18.

Stk. 3. ---

§ 8 c. ---

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension nærmere regler om principperne for fastsættelse af den årlige tarif, jf. stk. 1. Beskæftigelsesministeren fastsætter tariffen efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension. Den indstillede årlige tarif fastsættes på grundlag af en af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsat markedsværdibaseret optjeningsrente i overensstemmelse med pensionsgrundlaget, jf. § 18.

Stk. 3. ---

§ 8 c. ---

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension nærmere regler om principperne for fastsættelse af den årlige tarif, jf. stk. 1. Beskæftigelsesministeren fastsætter tariffen efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension. Den indstillede årlige tarif fastsættes på grundlag af en af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fast-

I lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1110 af 10. oktober 2014, som ændret senest ved § 4 i lov nr. 2202 af 29. december 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 8 c, stk. 1, 2. pkt., og § 9 a, stk. 1, 4. pkt., ændres »den tarif« til: »de tariffør«.

2. I § 8 c, stk. 2, 1. pkt., ændres »den årlige tarif« til: »de årlige tariffør«.

3. I § 8 c, stk. 2, 2. pkt., ændres »tariffør« til: »tarifførerne«.

sat markedsværdibaseret optjeningsrente i overensstemmelse med pensionsgrundlaget, jf. § 18.

Stk. 3. ---

§ 9. Tillægspension i form af egenpension udbetales månedsvis forud fra den 1. i måneden efter opnået folkepensionsalder. Fremsættes anmodning om udskydelse af pensionsudbetaling, reguleres pensionen efter reglerne i § 9 a. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan dog bestemme, at mindre pensionsbeløb med tillæg af bonuspension udbetales enten for længere perioder ad gangen eller som kapitaliserede engangsbeløb. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter regler om kapitaliseringsværdier, jf. § 18. Ved kapitaliseringen anvendes samme forventede restlevetid for mænd og kvinder.

Stk. 2-5. ---

§ 9 a. Udbetaling af tillægspensionen kan udskydes regnet fra folkepensionsalderen. Udbetalingen kan ikke udskydes i mere end 10 år regnet fra den 1. i måneden, efter at medlemmet har nået folkepensionsalderen. Tillægspensionen forhøjes, for hver måned udbetalingen udskydes. Den forhøjede pension erhverves i overensstemmelse med den tarif, der fastsættes en gang om året for det følgende år af beskæftigelsesministeren efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension. Den indstillede årlige tarif fastsættes på grundlag af en markedsværdibaseret optjeningsrente, jf. § 8 c, stk. 2.

§ 9 a. ---

§ 14 b. Til efterlevende ægtefæller eller samlevere efter medlemmer af tillægspensionsordningen udbetales der ved medlemmets død et engangsbeløb på 40.000 kr. Retten til engangsbeløbet for ægtefæller berøres ikke af, at separation mellem ægtefællerne har fundet sted.

Stk. 2-5. ---

§ 14 b. ---

Stk. 5. Beløbet i stk. 1 kan reguleres af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.

4. I § 8 c, stk. 2, 3. pkt., indsættes efter »jf. § 18«: », medmindre beskæftigelsesministeren efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter en tarif, der alene er garanteret vedrørende levetidsrisikoen, dog maksimalt for en fjerdedel af garantibidraget i stk. 1«.

5. I § 9, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »folkepensionsalder«: », jf. dog § 9 a, stk. 2«.

6. I § 9 a, stk. 1, 5. pkt., ændres »Den indstillede årlige tarif« til: »De indstillede årlige tariffør« og »på grundlag af en markedsværdibaseret optjeningsrente, jf.« ændres til: »i overensstemmelse med«.

7. I § 9 a indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan dog bestemme, at pensioner, der vil give anledning til et kapitaliseret engangsbeløb, jf. § 9, stk. 1, 3. pkt., udbetales ved opnået folkepensionsalder.«

8. I § 14 b, stk. 1, ændres »på 40.000 kr.« til: », der fastsættes af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.« og », at separation mellem ægtefællerne har fundet sted« ændres til: »en separation mellem ægtefællerne.«

9. § 14 b, stk. 5, ophæves.

§ 14 e. Til børn efter medlemmer af tillægspensionsordningen udbetales der ved dødsfald et engangsbeløb. Beløbet udgør for hvert barn under 21 år 40.000 kr.

Stk. 2-4. ---

§ 14 e. ---

Stk. 2-3 ---

Stk. 4. Beløbet efter stk. 1 kan reguleres af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.

§ 16. ---

Stk. 2. For bidragsbetalende medlemmer, som er fyldt 70 år, fradrages ikke et beløb til dækning af dødsfaldsydelsen efter § 14 b.

§ 17. ---

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension de nærmere regler om betaling af bidrag, herunder om frist for betalingen. Det kan ved disse regler bestemmes, at Arbejdsmarkedets Tillægspension kan give henstand med indbetaling samt eftergive bidrag og renter.

Stk. 3-6. ---

§ 17. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Sker indbetaling af bidrag ikke rettidigt, skal arbejdsgiveren betale renter af bidraget med 1½ pct. for hver påbegyndt måned fra kvartalets udløb, jf. stk. 1.

Stk. 4-6. ---

§ 18. ---

Stk. 1, nr. 1, grundlaget for beregning af pension, herunder renteforudsætninger, optjeningsrenter, tariffer, opdelingen i garanti- og bonusbidrag m.v., jf. kapitel 3,

Stk. 2-4. ---

§ 18. ---

10. I § 14 e, stk. 1, indsættes i 1. pkt. efter »engangsbeløb«: »for hvert barn under 21 år« og i 2. pkt. ændres »udgør for hvert barn under 21 år 40.000 kr.« til: »fastsættes af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.«

11. § 14 e, stk. 4, ophæves.

12. I § 16, stk. 2, ændres »For bidragsbetalende medlemmer, som er fyldt 70 år« til: »Fra og med den 1. i måneden 5 år efter, at et bidragsbetalende medlem har nået folkepensionsalderen«.

13. I § 17, stk. 2, 2. pkt., ændres »og renter« til: », renter og omkostninger forbundet med inddrivelse heraf«.

14. I § 17, stk. 3, udgår »med 1½ pct. for hver påbegyndt måned fra kvartalets udløb, jf. stk. 1« og som nyt 2. pkt. indsættes:

»Beskæftigelsesministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætte nærmere regler om rentesatsen i 1. pkt. samt principper for beregning og opkrævning af renten hos arbejdsgiverne.«

15. I § 18, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »opdelingen i garanti- og bonusbidrag m.v.«: »samt opdelingen af garantibidraget i markeds- og rentebidrag«.

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 1-3 nævnte forhold, herunder om og i hvilket omfang anmeldelserne skal være offentligt tilgængelige.

§ 21. ---

Stk. 2. nr. 1-5 ---

Stk. 3. Lønmodtagerrepræsentanterne udpeges således, jf. § 25:

- 1) 10 efter indstilling af Landsorganisationen i Danmark.
- 2) 3 efter indstilling af FTF.
- 3) 1 efter indstilling fra Ledernes Hovedorganisation.
- 4) 1 efter indstilling af Akademikernes Centralorganisation.

Stk. 4-5. ---

§ 23. Bestyrelsen består af formanden for repræsentantskabet som formand og 12 andre medlemmer, der vælges blandt repræsentantskabets medlemmer, og som udpeges således, jf. § 25:

1-3) ---

4) 3 efter indstilling af Landsorganisationen i Danmark.

5-6) ---

Stk. 2-12. ---

§ 23. Bestyrelsen består af formanden for repræsentantskabet som formand og 12 andre medlemmer, der vælges blandt repræsentantskabets medlemmer, og som udpeges således, jf. § 25:

1-5) ---

6) 1 efter indstilling af Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd og Ledernes Hovedorganisation i fællesskab.

Stk. 2-12. ---

§ 23. ---

Stk. 2-10. ---

Stk. 11. Bestyrelsen ansætter direktøren og andet ledende personale. Generelle forskrifter og vejledninger, der udsendes til medlemmerne og deres arbejdsgivere, skal godkendes af bestyrelsen.

16. I § 18, *stk. 4*, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1 og 2«.

17. § 21, *stk. 3, nr. 1 og 2*, ophæves, og i stedet indsættes:

»1) 13 efter indstilling fra Fagbevægelsens Hovedorganisation.«

Nr. 3 og 4 bliver herefter nr. 2 og 3.

18. I § 23, *stk. 1, nr. 4*, ændres »Landsorganisationen i Danmark« til: »Fagbevægelsens Hovedorganisation«.

19. I § 23, *stk. 1, nr. 6*, ændres »Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd« til: »Fagbevægelsens Hovedorganisation«.

20. § 23, *stk. 11, 2. pkt.* ophæves.

Stk. 12. ---

§ 30. ---

Stk. 2. Offentlige myndigheder, forsikringsselskaber, der tegner arbejdsskadeforsikringer, arbejdsløhedskasser samt arbejdsgivere, lønmodtagere og faglige organisationer skal på begæring overlade Arbejdsmarkedets Tillægspension og ankenævnet enhver oplysning, som er af betydning for afgørelsen af pensionsspørgsmål i henhold til denne lov.

Stk. 3. Arbejdsmarkedets Tillægspension kan til brug for administrationen af denne lov få terminaladgang til oplysninger i indkomstregisteret, jf. lov om et indkomstregister § 7.

Stk. 4. Stk. 3 omfatter alle de oplysninger, der er nødvendige til brug for beregning, opkrævning og godskrivning af ATP-bidrag, til udbetaling af pension og dødsfaldsydelser samt opgaver i kontroløjemed m.v. Der kan herunder ske samkøring og sammenstilling af oplysninger for at kontrollere, at indbetaling af bidrag og udbetaling af ydelser sker i henhold til loven og regler, der er udstedt i medfør af loven.

§ 30. ---

Stk. 4. Stk. 3 omfatter alle de oplysninger, der er nødvendige til brug for beregning, opkrævning og godskrivning af ATP-bidrag, til udbetaling af pension og dødsfaldsydelser samt opgaver i kontroløjemed m.v. Der kan herunder ske samkøring og sammenstilling af oplysninger for at kontrollere, at indbetaling af bidrag og udbetaling af ydelser sker i henhold til loven og regler, der er udstedt i medfør af loven.

§ 36. Indsigelser mod størrelsen af de for et medlem kontrede bidrag kan ikke fremsættes, når der er forløbet 3 år efter modtagelsen af kontoudskrift fra Arbejdsmarkedets Tillægspension vedrørende bidraget. I andre tilfælde kan indsigelse ikke fremsættes, når der er forløbet 5 år fra det tidspunkt, hvor et eventuelt bidrag skulle have været indbetalt til Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 2 ---

§ 36. ---

Stk. 2 ---

21. I § 30 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Beskæftigelsesministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætte nærmere regler om efterfølgende reguleringer i indberetninger, herunder frister herfor og om opkrævning og udbetaling af krav i tilknytning hertil.«

Stk. 2-4 bliver herefter til stk. 3-5.

22. I § 30, *stk. 4, 1. pkt.*, der bliver stk. 5, 1. pkt., ændres »Stk. 3« til: »Stk. 4«.

23. I § 36, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »kontoudskrift fra Arbejdsmarkedets Tillægspension vedrørende bidraget« til: »underretning om bidragene i årsopgørelsen eller ved anden meddelelse«.

24. I § 36 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Krav på kapitaliserede engangsbeløb, jf. § 9, stk. 1, forældes 15 år efter, at beløbet er forfaldet til betaling.«